

A group of children are climbing a rope ladder against a blue sky. The children are seen from a low angle, looking up. They are holding onto the rungs of the ladder, which are made of metal and have circular footrests. The children are wearing various clothing, including t-shirts, jackets, and sneakers. The sky is a clear, bright blue with some light clouds. The overall mood is one of activity and teamwork.

KORTLÆGNING AF SKOLEDAGENS LÆNGDE

RAPPORT

UNDERVISNINGS-
MINISTERIET

SEPTEMBER 2017

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 **INDLEDNING OG RESUMÉ**

Side 3

2 **INDSKOLINGEN**

Side 7

3 **MELLEMTRINNET**

Side 14

4 **UDSKOLINGEN**

Side 21

5 **UDVIKLING I SKOLEDAGENS LÆNGDE 2015-17**

Side 28

6 **SKOLEBESTYRELSENS INVOLVERING I SKEMAER**

Side 35

7 **ANVENDELSE AF FOLKESKOLELOVENS § 16 B**

Side 37

8 **IMPLEMENTERING AF REFORMELEMENTER**

Side 45

9 **SKOLERNE I UVM'S RAMMEFORSØG**

Side 56

10 **METODE & REPRÆSENTATIVITET**

Side 59

1 INDLEDNING OG RESUMÉ

INDLEDNING

Introduktion til undersøgelsen

Med folkeskolereformen blev det aftalt, at alle elever skal have en længere og varieret skoledag med øget undervisningstid og nye og mere varierede undervisningsformer. Der er en øvre grænse for undervisningstidens samlede varighed på et skoleår, men derudover er det op til skolerne og kommunerne at beslutte, hvordan undervisningen skal tilrettelægges, herunder hvor mange og hvor lange skoledage eleverne skal have. Undervisningen skal dog foregå på hverdage mellem ca. kl. 8.00 og 16.00, undtagen i forbindelse med særlige arrangementer.

For at følge folkeskolereformens realisering, herunder den længere skoledag, har Undervisningsministeriet for tredje år i træk bedt Epinion om at foretage en kortlægning blandt alle landets folkeskoler af længden af skoledagen i 1.-9. klasse. Herunder andelen af klasser i indskoling, der har en længere skoledag end til kl. 14, andelen af klasser på mellemtrinnet, der har en længere skoledag end til kl. 14.30, samt andelen af klasser i udskoling, der har en længere skoledag end til kl. 15. Kortlægningen omfatter alene den almindelige skemalagte undervisning i uge 35 i skoleåret 2017/2018. Som i 2016 afdækkes ydermere anvendelse af folkeskolelovens § 16 b, der giver hjemmel til at afkorte skoledagens længde med henblik på yderligere faglig støtte og undervisningsdifferentiering for bestemte klasser ved hjælp af ekstra personale i klassen. Som noget nyt i år spørges folkeskolerne ind til skolebestyrelsens involvering i skemalægningen og skolernes varetagelse og implementering af tre elementer i folkeskolereformen; lektiehjælp og faglig fordybelse, understøttende undervisning samt motion og bevægelse. Resultaterne er baseret på oplysninger fra **892 skoler** (83 %).

På næste side opsummeres kortlægningens centrale resultater. I afsnit 2 gennemgås, hvor lange skoledagene er for klasserne i indskoling, i afsnit 3 for klasserne på mellemtrinnet og i afsnit 4 for klasserne i udskoling. Efter denne kortlægning præsenteres i afsnit 5 udviklingen af skoledagens længde fra 2015 til 2017, hvorefter der følger et afsnit med resultaterne vedrørende skolebestyrelsens involvering i skemalægningen. Rapportens afsnit 7 kortlægger anvendelsen af folkeskolelovens § 16 b, mens afsnit 8 præsenterer tal for skolernes implementering af de tre ovenfor nævnte reformelementer. Endelig sammenlignes skoledagens længde i skoler, der har fået dispensation til at skære i timerne for understøttende undervisning mod i stedet at tilbyde andre indsatser, med de øvrige folkeskoler i afsnit 9. Til sidst er metoden og datagrundlaget for kortlægningen beskrevet.

RESUMÉ

Kortlægningens centrale resultater

Med denne undersøgelse kortlægges det for tredje år i træk, hvor stor en andel af klasserne på landets folkeskoler, der har lange skoledage i uge 35. Resultaterne er baseret på oplysninger fra i alt 892 folkeskoler, svarende til 83 % af alle landets folkeskoler.

Ud af disse 892 folkeskoler har i alt 289 folkeskoler afkortet skoledagens længde for mindst én af sine klassetrin:

1. 278 folkeskoler har afkortet skoledagens længde for mindst ét af klassetrinene på skolen med § 16 B. Dette svarer til, at skoledagens længde på landsplan er afkortet for cirka 121.000 elever i 2017 og 87.000 elever i 2016 ved § 16 b.
2. 43 folkeskoler indgår i 2017 i Undervisningsministeriets rammeforsøg og har derfor afkortet skoledagens længde for mindst én af klassetrinene på skolen. Af disse har 32 også afkortet via § 16 b.

Skolernes skemaer i uge 35

Andelen af skoler med lange skoledage i uge 35 i 2017 er aftaget med cirka 5 pct.point i forhold til uge 35 i 2016 for klasserne på mellemtrinnet og i udskoling. Hvis kortlægningens resultater aggregeres svarer det til, at der på landsplan på alle klassetrin er cirka 262.000 elever med lange skoledage i 2017 og 277.000 elever i 2016.

Note: Se side 62 for beskrivelse af udregningsmetode for elev- og klassetal på landsplan.

På ca. en fjerdedel af skolerne er der klasser i **indskoling** (1.-3. klasse) med undervisning efter kl. 14.00 mindst én dag om ugen. Det er stort set samme andel som i 2016. 2-4 % af klasserne på alle klassetrin har undervisning efter kl. 15.00 én eller flere dage om ugen.

På mellem 81 og 86 % af skolerne er der klasser på **mellemtrinnet** (4.-6. klasse) med undervisning efter kl. 14.30 mindst én dag i løbet af ugen. Andelen er faldet med ca. 5 pct.point siden 2016. Mellem 18 og 22 % af klasserne på mellemtrinnet har fri efter kl. 15.00 mindst én gang om ugen, mens kun meget få klasser (0-2 %) har fri efter kl. 15.30 mindst én gang om ugen.

På knap halvdelen af skolerne er der klasser i **udskoling** (7.-9. klasse) med undervisning efter kl. 15.00 mindst én dag om ugen. Andelen er faldet med ca. 5 pct.point siden 2016. Ca. 15 % har timer efter kl. 15.30 mindst én dag om ugen i uge 35, mens ca. 1 % har fri efter kl. 16.00 mindst én dag om ugen.

I indskoling er de hyppigste **årsager til, at eleverne har sent fri**, at de møder senere end kl. 8, og at skemaerne skal tage højde for skolebusser og anden transport. På mellemtrinnet er de hyppigste årsag til, at eleverne har fri efter kl. 14.30 et fleksibelt skoleskema, hvor eleverne kompenseres med kortere skoledage på andre tidspunkter samt skematekniske årsager. I udskoling skyldes de lange skoledage også oftest skematekniske årsager og et fleksibelt skoleskema.

RESUMÉ

Kortlægningens centrale resultater

Anvendelse af folkeskolelovens § 16 b

43 % af skolerne har benyttet folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin i indeværende skoleår. Der er sket en stigning i andelen af skoler, der anvender § 16 b siden 2016 (fra 30 til 43 %). Denne vækst dækker over en stigning i antallet af klasser, der har forkortet skoledagens længde vha. § 16 b, på ca. 1.200 klasser blandt de skoler, der har deltaget i undersøgelsen, og ca. 1.600 klasser på landsplan.

Afkortningen med § 16 b er især sket for klasser på mellemtrinnet og i udskoling og formålet er i langt de fleste tilfælde at understøtte elevernes faglige udvikling.

Implementering af reformelementer

På halvdelen af skolerne ligger **lektiehjælp og faglig fordybelse** som et selvstændigt element i undervisningen, oftest tidligt på eftermiddagen. **Motion og bevægelse** er oftest en integreret del af undervisningen. Den **understøttende undervisning** er et selvstændigt element på skemaet på godt halvdelen af skolerne i indskoling, mens det for udskoling er et selvstændigt element på knap hver tredje skole.

Note: Se side 62 for beskrivelse af udregningsmetode for elev- og klassetal på landsplan.

Skolerne i Undervisningsministeriets rammeforsøg

Skoler, der har fået **dispensation til afkortning af skoledagens** længde via Undervisningsministeriets forsøgsordning har i lidt mindre grad lange skoledage. På ingen klassetrin er der dog markant forskel mellem forsøgsskolerne og de øvrige skoler.

2 INDSKOLINGEN

HVILKE KLASSETRIN I INDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 14?

Og hvornår slutter de seneste skemalagte timer?

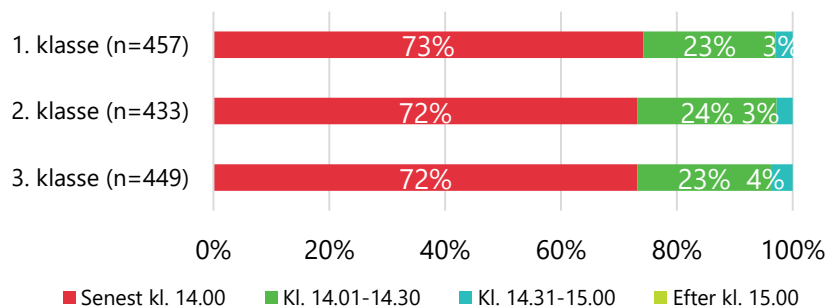
Tabel 1: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja	Nej	Antal skoler
1. klasse	23,0 %	77,0 %	870
2. klasse	23,4 %	76,6 %	870
3. klasse	25,8 %	74,2 %	880

Tabel 1 viser, hvor stor en procentdel af skolerne hvor mindst en klasse på de pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35. På en skole, der har angivet, at 1. klasse har timer efter kl. 14 mindst én dag i uge 35, gælder dette altså ikke nødvendigvis alle klasser på 1. klassetrin.

For alle tre klassetrin i indskoling er andelen omtrent den samme, nemlig omkring 24 %. Det er altså ca. hver fjerde skole, hvor mindst en af klasserne på hvert af de tre klassetrin i indskoling har undervisning efter kl 14.00 i uge 35.

Figur 1: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

Figur 1 viser, hvornår de seneste skemalagte timer slutter på hvert af de tre klassetrin i indskoling. Igen er tendensen for de tre klassetrin i indskoling den samme. Der er på tværs af klassetrinene kun meget få skoler, som siger, at den seneste time slutter efter 14.30.

Note: Procentdelen af skoler, der ifølge Tabel 1 har timer efter kl. 14.00, er ikke helt identisk med tallene i Figur 1, fordi der ikke er detaljerede oplysninger for alle klassetrin på hver skole. Der indgår derfor flere skoler i Tabel 1 end i Figur 1.

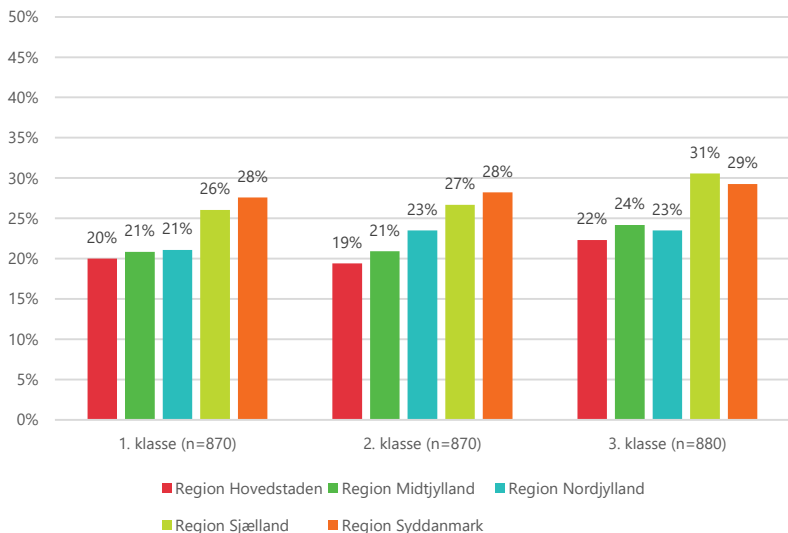
HVILKEN BETYDNING HAR SKOLESTØRRELSE OG REGION?

Indskolingen

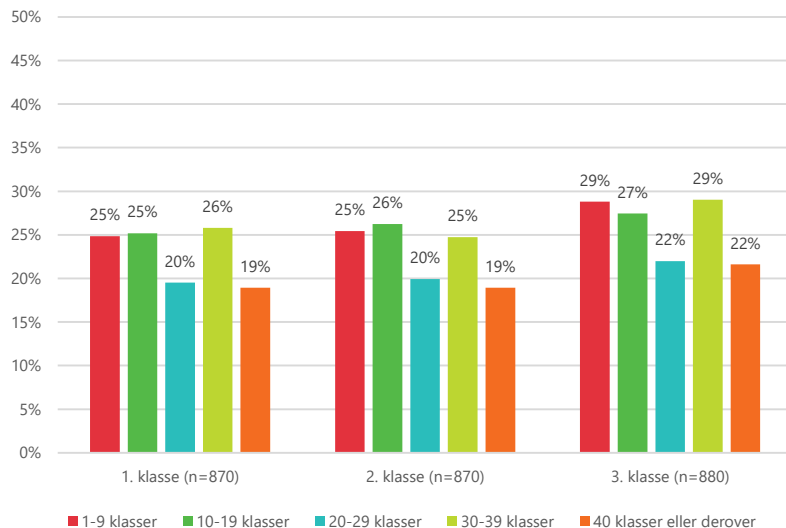
Der er ligesom i fjor ikke de store regionale forskelle mellem skolerne. Dog er der en mindre tendens til, at skolerne i Region Sjælland og Region Syddanmark lidt oftere har undervisning efter kl. 14.00. Omvendt er der en lidt mindre andel af skolerne i Hovedstaden, som har undervisning efter kl. 14.00.

Skolestørrelsen ser heller ikke ud til at have afgørende betydning for skoledagens længde. Den generelle tendens for de tre klassetrin er dog, at de små (skoler med 1-9 klasser samt 10-19 klasser) og større skoler (skoler med 30-39 klasser) oftere har undervisning efter kl. 14.00 end de øvrige skoler.

Figur 2: Hvilke klassetrin i indskolingen har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt på regioner

Figur 3: Hvilke klassetrin i indskolingen har timer efter kl. 14.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt efter skolestørrelse

HVORNÅR SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER?

Indskoling

I Tabel 2-4 på de to næste sider er det angivet, hvor mange dage i løbet af uge 35 klasserne i indskoling har timer efter kl. 14.00 (tabel 2), kl. 14.30 (tabel 3) og kl. 15.00 (tabel 4). For at skolerne i spørgeskemaet ikke har skullet svare på detaljerede oplysninger om alle klassetrin, er der for hver skole blevet tilfældigt udvalgt tre klassetrin (fx 1., 4. og 7. klasse), hvor skolerne er blevet spurgt om uddybende oplysninger på klasseniveau. Det betyder, at antallet af klasser, der indgår i tabellerne, er mindre end det samlede antal klasser på de skoler, der indgår i kortlægningen. Da det er tilfældigt udvalgt, hvilke klassetrin der indgår fra den enkelte skole, er resultaterne fortsat repræsentative for landets folkeskoler.

I indskoling (1.-3. klasse) er det under 2 % af klasserne på alle tre klassetrin, der har undervisning efter kl. 15.00 én eller flere dage om ugen. Der er også relativt få klasser, der har undervisning efter kl. 14.30 én eller flere dage om ugen, nemlig ca. 3 % af 1. klasserne og 5 % af 2. klasserne og 4 % af 3. klasserne. Til gengæld er det ikke helt ualmindeligt, at klasser i indskoling har undervisning efter kl. 14.00. Ca. en fjerdedel af klasserne på alle tre klassetrin har undervisning efter kl. 14.00 mindst én dag om ugen.

I rapportens sjette afsnit sammenlignes disse tendenser med de tilsvarende tal fra 2015 og 2016.

Note: Eleverne i indskoling skal ifølge reglerne om undervisningstidens samlede længde have mindst 1.200 timer på et skoleår, hvilket gennemsnitligt svarer til 30 timer om ugen – eller 6 timer om dagen, hvis alle skoledage er lige lange og der tilrettelægges efter et skoleår, der består af 40 uger (de 40 uger er et kendt eksempel, og ikke en lovreguleret årsnorm). Givet at skoledagen starter kl. 8.00, vil de skemalagte timer med afsæt i kravet om undervisningstidens samlede længde således kunne afholdes inden kl. 14.00.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.00 ELLER 14.30?

Tabel 2: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse	76,3 %	2,3 %	3,0 %	2,8 %	3,4 %	12,3 %	1015
2. klasse	74,6 %	1,6 %	4,4 %	3,3 %	3,3 %	12,9 %	985
3. klasse	75,5 %	3,3 %	3,7 %	3,2 %	2,3 %	12,0 %	1087

Tabel 3: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse	96,5 %	1,1 %	1,3 %	0,1 %	0,3 %	0,7 %	1015
2. klasse	95,2 %	1,8 %	1,2 %	0,1 %	0,2 %	1,4 %	985
3. klasse	96,1 %	1,6 %	1,3 %	0,2 %	0,4 %	0,5 %	1087

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00?

Tabel 4: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

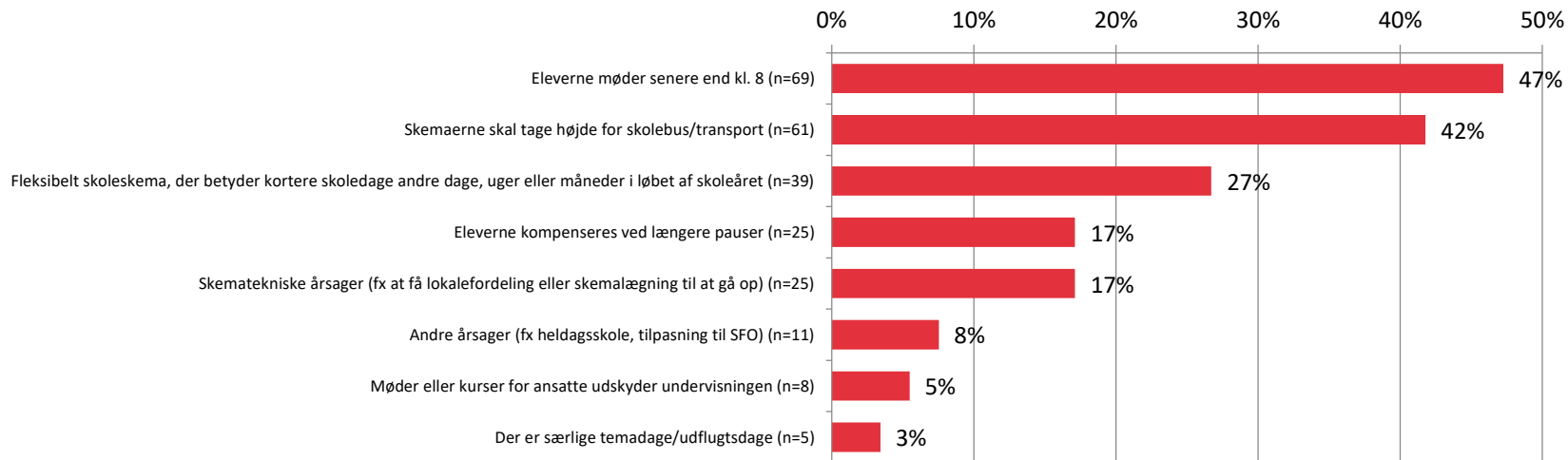
Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse	99,4 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	1015
2. klasse	98,3 %	1,3 %	0,0 %	0,1 %	0,2 %	0,1 %	985
3. klasse	99,1 %	0,4 %	0,0 %	0,1 %	0,5 %	0,0 %	1087

ÅRSAGER TIL UNDERVISNING EFTER KL. 14

Indskolingen

Ifølge skolerne er den hyppigste årsag til, at de har undervisning efter kl. 14.00 i indskolingen, at eleverne til gengæld møder senere end kl. 8. Næsten halvdelen af skolerne angiver dette. 42 % af skolerne siger, at de har undervisning efter kl. 14.00, fordi de skal tage hensyn til elevernes skolebus eller transport, mens omtrent en tredjedel tilmed siger, at eleverne kompenseres med kortere skoledage andre dage, uger eller måneder i løbet af skoleåret. Af de knapt så hyppige årsager skal findes, at enkelte skoler er helhedsskoler og derfor kombinerer skolegang med fritidsaktiviteter o. lign.

Figur 4: Angiv venligst årsager til, at nogle klasser i indskolingen har undervisning efter kl. 14 (mulighed for flere svar)

3 MELLEMTETRINNET

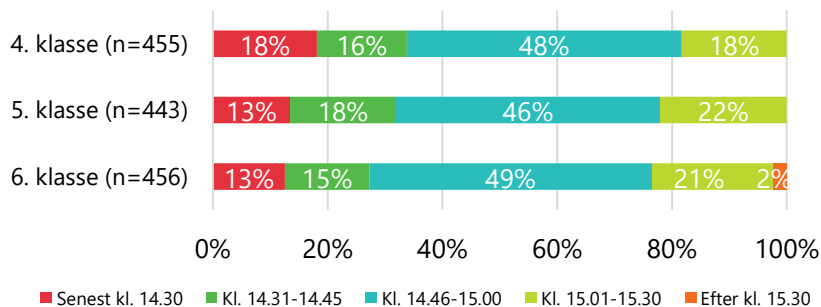
HVILKE KLASSETRIN PÅ MELLEMRINNET HAR TIMER EFTER KL. 14.30?

Og hvornår slutter de seneste skemalagte timer?

Tabel 5: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja	Nej	Antal skoler
4. klasse	81,2 %	18,8 %	876
5. klasse	84,2 %	15,8 %	878
6. klasse	85,4 %	14,6 %	878

Figur 5: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

Tabel 5 viser, hvor stor en procentdel af skolerne, der har timer efter kl. 14.30 på de tre klassetrin på mellemtrinnet mindst én dag i uge 35. På en skole, der har angivet, at 6. klasse har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35, gælder dette således ikke nødvendigvis alle klasser på 6. klassetrin.

Som det fremgår, er det hovedparten af skolerne, som har undervisning på mellemtrinnet efter kl. 14.30 for mindst én af klasserne på hvert af de tre klassetrin. Ca. 81 % af skolerne svarer, at mindst én af deres 4. klasser har undervisning efter kl. 14.30, mens det samme gælder ca. 84-85 % af skolerne på 5. og 6. klassetrin.

De tre klassetrin ligner ligeledes hinanden, når der ses på, hvornår de seneste skemalagte timer slutter. Som det fremgår af Figur 5, er det mest hyppigt, at de seneste skemalagte timer slutter mellem kl. 14.46 og 15.00. Her slutter næsten 50 % af de skemalagte timer i klasserne på mellemtrinnet.

Note: Procentdelen af skoler, der ifølge Tabel 5 har timer efter kl. 14.30, er ikke helt identisk med tallene i Figur 5, fordi der ikke er detaljerede oplysninger for alle klassetrin på hver skole. Der indgår derfor flere skoler i Tabel 5 end i Figur 5.

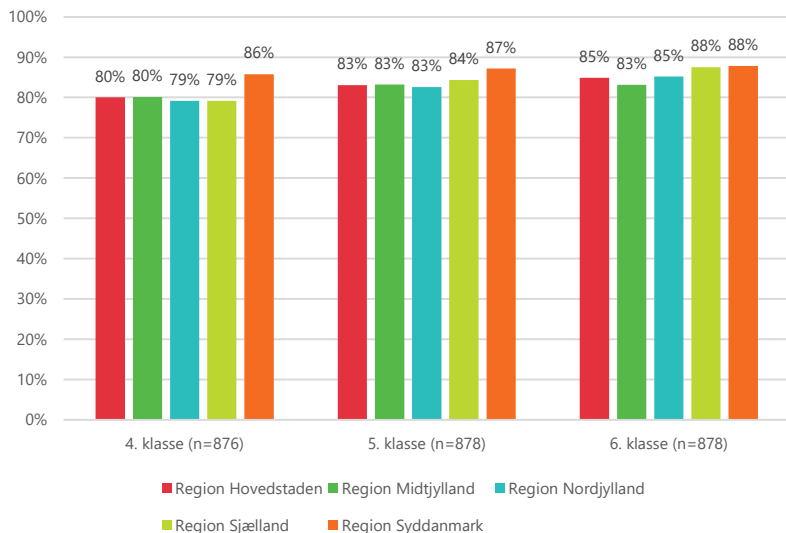
HVILKEN BETYDNING HAR SKOLESTØRRELSE OG REGION?

Mellemtrinnet

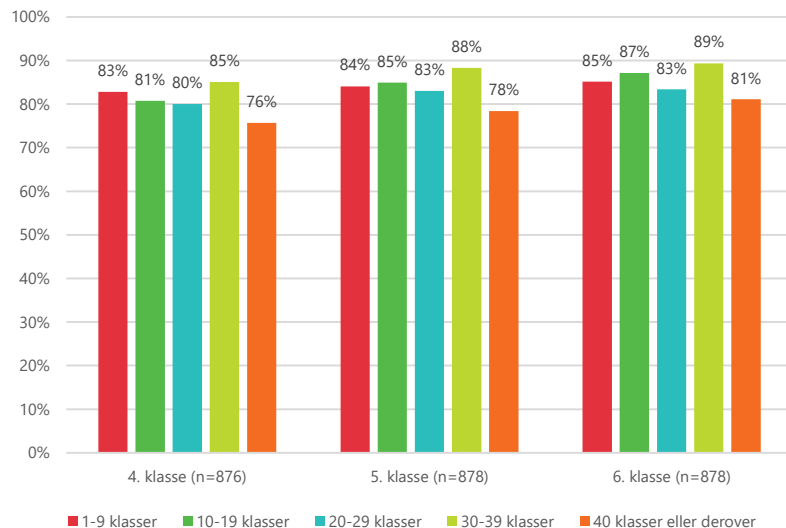
Ligesom ved indskolingen ser det ikke ud til, at der er store regionale forskelle på skoledagens længde. Igen er der dog en lignende tendens til, at skolerne i Region Syddanmark lidt oftere har skoledage efter kl. 14.30 for 4. og 5. klasserne. De øvrige regioners skoledag ligner derimod hinanden til forveksling.

Når det kommer til skoledagens længde opdelt på skolestørrelse, skiller de største skoler med 40 klasser eller derover sig lidt ud, ved at en mindre andel af de store skoler har undervisning efter kl. 14.30 sammenlignet med de øvrige skoler. Samtidig har de næststørste skoler (30-39 klasser) tilnærmelsesvist længere skoledage end de øvrige klasser.

Figur 6: Hvilke klassetrin på mellemtrinnet har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35 - opdelt på regioner

Figur 7: Hvilke klassetrin på mellemtrinnet har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35 - opdelt efter skolestørrelse

HVORNÅR SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER?

Mellemtrinnet

I Tabel 6-9 på de to næste sider er det angivet, hvor mange dage i løbet af uge 35 klasserne på mellemtrinnet har timer efter kl. 14.30 (tabel 6), kl. 14.45 (tabel 7), kl. 15.00 (tabel 8) og kl. 15.30 (tabel 9). For at skolerne i spørgeskemaet ikke har skullet svare på detaljerede oplysninger om alle klassetrin, er der for hver skole tilfældigt blevet udvalgt tre klassetrin (fx 1., 4. og 7. klasse), hvor skolerne er blevet spurgt om uddybende oplysninger på klasseniveau. Det betyder, at antallet af klasser, der indgår i tabellerne, er mindre end det samlede antal klasser på de skoler, der indgår i kortlægningen. Da det er tilfældigt udvalgt, hvilke klassetrin, der indgår fra den enkelte skole, er resultaterne fortsat repræsentative for landets folkeskoler.

På mellemtrinnet (4.-6. klasse) er det 2 % eller derunder af klasserne på de tre klassetrin, der har undervisning efter kl. 15.30 én eller flere dage om ugen. Andelen af klasserne, der har undervisning efter kl. 15.00 én eller flere dage om ugen varierer fra 18 % for 4. klasse til 22 % for 5. og 6. klasse. Der er dog relativt få klasser (under 1 %), der har undervisning efter kl. 15.00 enten 4 eller 5 dage om ugen.

Det er til gengæld meget udbredt, at klasser på mellemtrinnet har undervisning efter kl. 14.30 og efter kl. 14.45. Mellem 80 % og 85 % af klasserne på de tre klassetrin har undervisning efter kl. 14.30 mindst én dag om ugen. Relativt få klasser (ca. 2-3 %) har undervisning efter kl. 14.30 alle skoleugens 5 dage.

I rapportens sjette afsnit sammenlignes disse tendenser med de tilsvarende tal fra 2015 og 2016.

Note: Eleverne på mellemtrinnet skal ifølge reglerne om undervisningstidens samlede længde have mindst 1.320 timer på et skoleår, hvilket gennemsnitligt svarer til 33 timer om ugen – eller 6,6 timer om dagen, hvis alle skoledage er lige lange og der tilrettelægges efter et skoleår, der består af 40 uger (de 40 uger er et kendt eksempel, og ikke en lovreguleret årsnorm). Når der i undersøgelsen er en relativt stor andel af klasser på mellemtrinnet, der har dage, hvor eleverne har undervisning efter kl. 14:30, kan det således have sammenhæng med, at skoler for at opfylde årsnormen for de enkelte klasser planlægger med en eller flere dage, hvor undervisningen afsluttes efter kl. 14:30.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.30 ELLER 14.45?

Tabel 6: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	20,5 %	13,0 %	16,4 %	36,7 %	10,1 %	3,3 %	1029
5. klasse	16,7 %	16,0 %	19,3 %	36,8 %	7,7 %	3,5 %	1024
6. klasse	17,5 %	14,5 %	16,3 %	41,0 %	8,5 %	2,2 %	1049

Tabel 7: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.45 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.45)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	37,4 %	13,0 %	12,3 %	33,1 %	2,8 %	1,4 %	1029
5. klasse	34,9 %	15,2 %	15,7 %	30,4 %	2,7 %	1,0 %	1024
6. klasse	30,8 %	14,6 %	14,4 %	35,5 %	3,4 %	1,3 %	1049

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00 ELLER 15.30?

Tabel 8: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	82,8 %	4,9 %	4,7 %	7,1 %	0,4 %	0,2 %	1029
5. klasse	77,7 %	9,1 %	5,8 %	7,1 %	0,2 %	0,1 %	1024
6. klasse	78,0 %	8,5 %	5,9 %	6,7 %	0,5 %	0,4 %	1049

Tabel 9: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.30 (procentdel af klasserne)

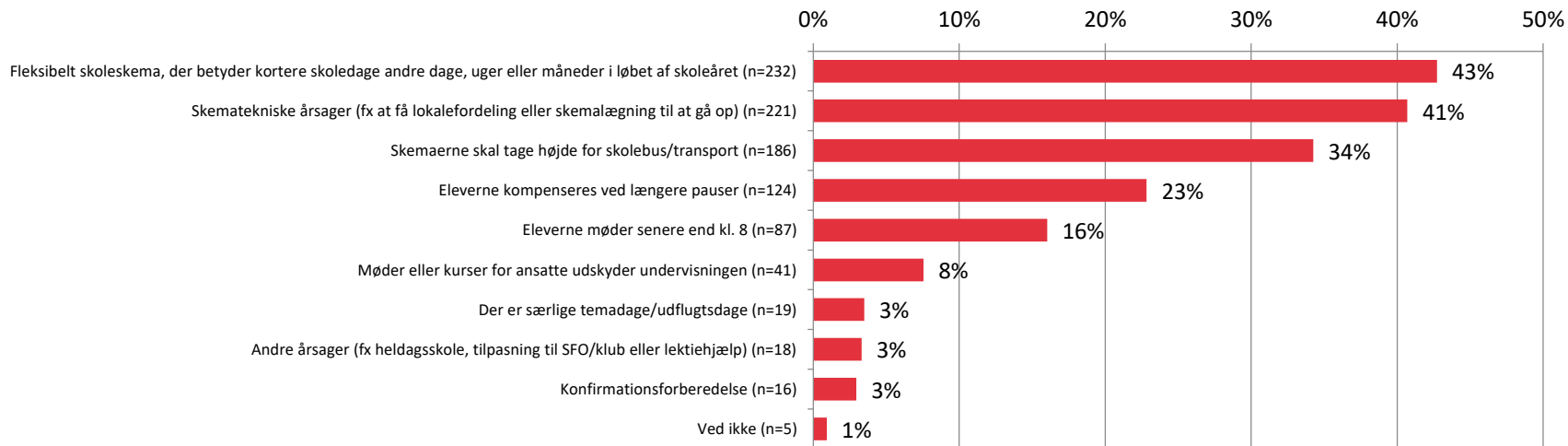
Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse	99,6 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,1 %	1029
5. klasse	99,1 %	0,7 %	0,0 %	0,0 %	0,2 %	0,0 %	1024
6. klasse	98,0 %	1,0 %	0,3 %	0,3 %	0,4 %	0,0 %	1049

ÅRSAGER TIL UNDERVISNING EFTER KL. 14.30

Mellemtrinnet

Sammenlignet med indskoling, er der relativt få skoler, som begrundet skoledage efter kl. 14.30 på mellemtrinnet med, at eleverne møder efter kl. 8.00. I stedet tilkendegiver 4 ud af 10, at de har undervisning efter kl. 14.30 på mellemtrinnet, fordi skoleskemaet er fleksibelt, så eleverne har kortere skoledage på andre tidspunkter i løbet af året. Omtrent samme procentdel af skolerne angiver, at undervisning efter 14.30 skyldes skematekniske årsager såsom at få fordelt lokaler og kravet om timetal til at gå op. Desuden siger godt en tredjedel, at årsagen er, at der skal tages højde for skolebus og transport.

Figur 8: Angiv venligst årsager til, at nogle klasser på mellemtrinnet har undervisning efter kl. 14.30 (mulighed for flere svar)

4 UDSKOLINGEN

HVILKE KLASSETRIN I UDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 15?

Og hvornår slutter de seneste skemalagte timer?

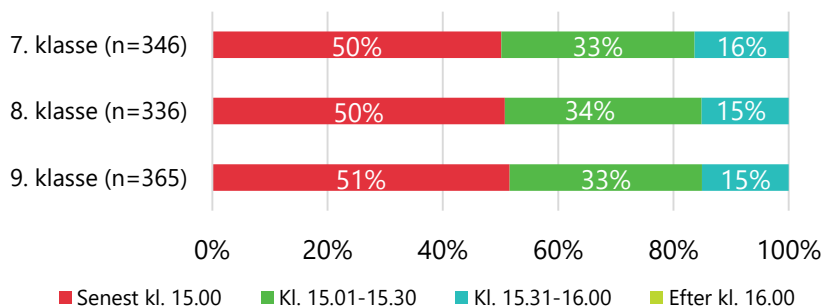
Tabel 10: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja	Nej	Antal skoler
7. klasse	49,1 %	50,9 %	689
8. klasse	48,4 %	51,6 %	682
9. klasse	47,8 %	52,2 %	680

Tabel 10 viser, hvor stor en procentdel af skolerne, der har timer efter kl. 15.00 på de tre klassetrin i udskolingen mindst én dag i uge 35. På en skole, der har angivet, at 8. klasse har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35, gælder dette altså ikke nødvendigvis alle klasser på 8. klassetrin.

Det fremgår, at omtrent halvdelen af skolerne siger, at de har undervisning efter kl. 15.00 for klasser i udskolingen, og denne andel er stort set den samme uanset klassetrin.

Figur 9: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

Figur 9 viser, at de seneste skemalagte timer i udskolingen typisk enten slutter senest kl. 15 eller kl. 15.01 – 15.30. På op imod hver sjette skole slutter de seneste skemalagte timer dog først kl. 15.31 – 16.00. Til gengæld forekommer skemalagte timer ganske sjældent efter kl. 16.00 på skolernes klasser i udskolingen (1 % eller derunder).

Note: Procentdelen af skoler, der ifølge Tabel 10 har timer efter kl. 15, er ikke helt identisk med tallene i Figur 9, fordi der ikke er detaljerede oplysninger for alle klassetrin på hver skole. Der indgår derfor flere skoler i Tabel 10 end i Figur 9.

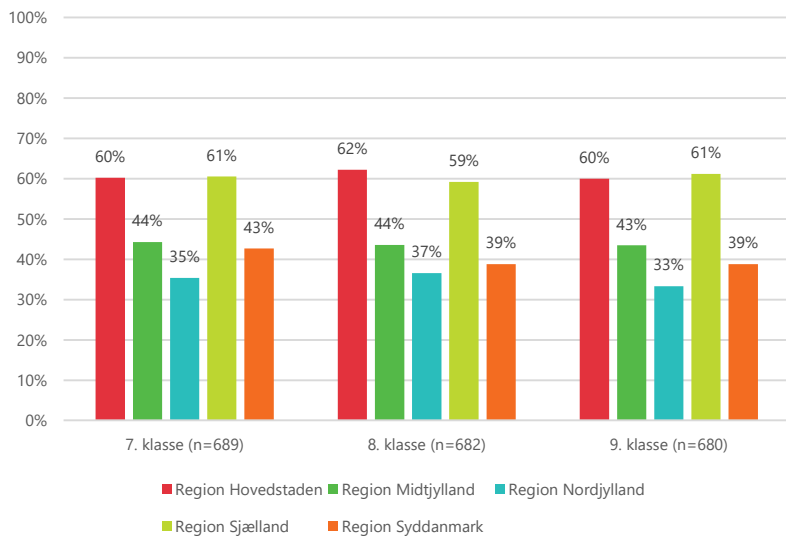
HVILKEN BETYDNING HAR SKOLESTØRRELSE OG REGION?

Udskoling

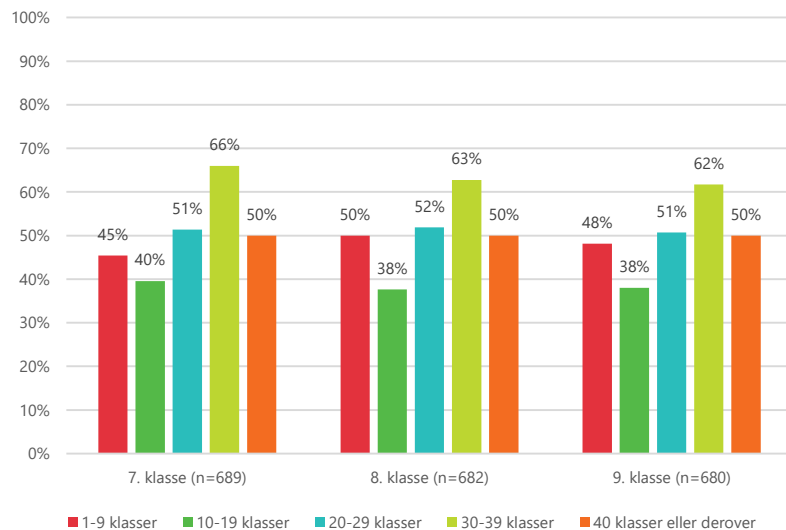
Modsat indskoling og mellemtrin er der væsentlige regionale forskelle i udskoling. I både Region Hovedstaden og Region Sjælland angiver omtrent 6 ud af 10 skoler, at de har undervisning efter kl. 15.00, mens dette gælder under halvdelen af skolerne i de øvrige regioner. Der var samme tendens i undersøgelsen i 2015 og 2016.

Særligt på skoler med mellem 30 og 39 klasser har klasserne i udskoling undervisning efter kl. 15.00. Det tilkendegiver godt 6 ud af 10 af disse skoler. Omvendt har skoler med 10-19 klasser relativt sjældent undervisning efter kl. 15.00. De øvrige skoler i undersøgelsen ligger alle på et niveau, hvor omtrent halvdelen af klasserne i udskoling har undervisning efter kl. 15.

Figur 10: Hvilke klassetrin i udskoling har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt på regioner

Figur 11: Hvilke klassetrin i udskoling har timer efter kl. 15.00 mindst én dag i uge 35 - opdelt efter skolestørrelse

HVORNÅR SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER?

Udskolingens

I Tabel 11-13 på de to næste sider er det angivet, hvor mange dage i løbet af uge 35 klasserne i udskolingens har timer efter kl. 15.00 (tabel 11), kl. 15.30 (tabel 12) og kl. 16.00 (tabel 13). For at skolerne i spørgeskemaet ikke har skullet svare på detaljerede oplysninger om alle klassetrin, er der for hver skole tilfældigt blevet udvalgt tre klassetrin (fx 1., 4. og 7. klasse), hvor skolerne er blevet spurgt om uddybende oplysninger på klasseniveau. Det betyder, at antallet af klasser, der indgår i tabellerne, er mindre end det samlede antal klasser på de skoler, der indgår i kortlægningen. Da det er tilfældigt udvalgt, hvilke klassetrin, der indgår fra den enkelte skole, er resultaterne fortsat repræsentative for landets folkeskoler.

I udskolingens (7.-9. klasse) har ca. halvdelen af klasserne undervisning efter kl. 15.00 mindst én dag om ugen. Ca. 15 % af klasserne på de tre klassetrin har også undervisning efter kl. 15.30 mindst én dag om ugen. Det er dog relativt sjældent, at klasserne har undervisning efter kl. 15.30 mere end maksimalt to dage om ugen. Skemalagte timer efter kl. 16.00 er ligeledes relativt sjældent. 1 % eller derunder af klasserne på hvert af de tre klassetrin har undervisning efter kl. 16.00 mindst én dag om ugen.

I rapportens sjette afsnit sammenlignes disse tendenser med de tilsvarende tal fra 2015 og 2016.

Note: Eleverne i udskolingens skal ifølge reglerne om undervisningstidens samlede længde have mindst 1.400 timer på et skoleår, hvilket gennemsnitligt svarer til 35 timer om ugen – eller 7 timer om dagen, hvis alle skoledage er lige lange og der tilrettelægges efter et skoleår, der består af 40 uger (de 40 uger er et kendt eksempel, og ikke en lovreguleret årnorm). Givet at skoledagen starter kl. 8.00, vil de skemalagte timer med afsæt i kravet om undervisningstidens samlede længde således kunne afholdes inden kl. 15.00.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00 ELLER 15.30?

Tabel 11: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse	49,7 %	11,4 %	11,5 %	11,0 %	8,7 %	7,6 %	976
8. klasse	52,0 %	8,8 %	13,0 %	8,8 %	9,1 %	8,2 %	953
9. klasse	52,6 %	11,3 %	9,8 %	12,6 %	6,1 %	7,6 %	886

Tabel 12: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse	84,5 %	9,2 %	4,6 %	1,4 %	0,3 %	0,0 %	976
8. klasse	85,9 %	7,3 %	5,7 %	0,9 %	0,2 %	0,0 %	953
9. klasse	86,2 %	6,7 %	4,9 %	1,9 %	0,3 %	0,0 %	886

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 16.00?

Tabel 13: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 16.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 16.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse	99,0 %	0,6 %	0,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	976
8. klasse	99,0 %	0,8 %	0,0 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	953
9. klasse	99,9 %	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	886

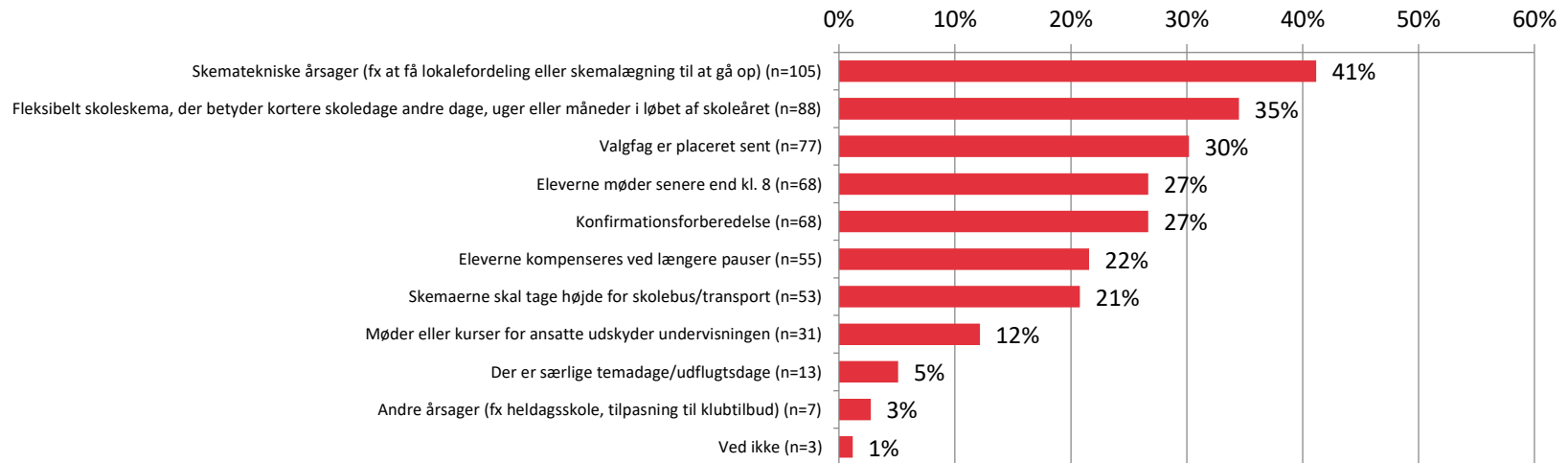
ÅRSAGER TIL UNDERVISNING EFTER KL. 15

Udskolingen

Ligesom for mellemtrinnet, er skematekniske årsager en hyppigt nævnt årsag til, at klasser i udskolingen har undervisning efter kl. 15.00. Omtrent 4 ud af 10 af skolerne nævner dette. Dernæst følger, at skoleskemaet er fleksibelt, så eleverne har kortere dage på andre tidspunkter i løbet af året, og at valgfag er placeret sent. Disse årsager nævnes af hver tredje skole.

Af de knapt så hyppige årsager skal ligesom for de øvrige klassetrin findes, at enkelte skoler er helhedsskoler og derfor kombinerer skolegang med fritidsaktiviteter o. lign.

Figur 12: Angiv venligst årsager til, at nogle klasser i udskolingen har undervisning efter kl. 15 (mulighed for flere svar)

5

UDVIKLING I SKOLEDAGENS LÆNGDE FRA 2015 TIL 2017

HVILKE KLASSETRIN I INDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 14?

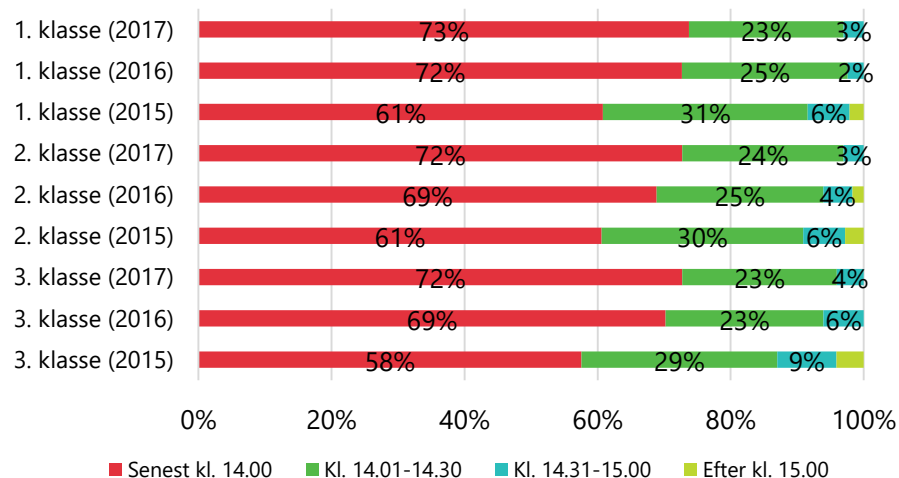
Udvikling fra 2015 til 2017

Omtrent samme procentandel af skolerne har i 2017 mindst én klasse i indskoling, der har undervisning efter kl. 14.00, 14.30 og 15.00 mindst én dag om ugen, sammenlignet med 2016 (Figur 13). Sammenligner man andelen af klasser i indskoling, der har undervisning efter kl. 14, med sidste år, er andelen ligeledes tilnærmelsesvist ens (se Tabel 14). Som det fremgår af tabellerne på næste side, er andelen ca. 25 % i både 2016 og 2017 og i begge år er der relativt små forskelle mellem de tre klassetrin.

Tabel 14: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja - 2017	Ja - 2016	Ja - 2015
1. klasse	23,0 %	24,0 %	39,2 %
2. klasse	23,4 %	24,6 %	39,4 %
3. klasse	25,8 %	26,7 %	42,5 %

Figur 13: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

Note: Tallene fra 2015 er kun baseret på hjemmesidesøgningen og er derfor behæftet med lidt større usikkerhed end tallene fra 2016 og 2017, hvilket sandsynligvis kan forklare en del af udviklingen i skoledagens længde fra 2015 til 2016 og 2017.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.00?

Tabel 15: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
1. klasse (2017)	76,3 %	2,3 %	3,0 %	2,8 %	3,4 %	12,3 %	1015
1. klasse (2016)	75,8 %	2,1 %	3,1 %	3,9 %	3,1 %	12,1 %	1010
1. klasse (2015)	61,9 %	2,1 %	7,3 %	4,7 %	3,2 %	20,8 %	341

Tabel 16: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
2. klasse (2017)	74,6 %	1,6 %	4,4 %	3,3 %	3,3 %	12,9 %	985
2. klasse (2016)	72,8 %	3,0 %	3,4 %	3,7 %	3,7 %	13,5 %	989
2. klasse (2015)	63,1 %	1,2 %	6,3 %	5,4 %	2,7 %	21,1 %	331

Tabel 17: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
3. klasse (2017)	75,5 %	3,3 %	3,7 %	3,2 %	2,3 %	12,0 %	1087
3. klasse (2016)	74,5 %	3,4 %	3,5 %	4,9 %	2,5 %	11,2 %	971
3. klasse (2015)	62,8 %	3,8 %	4,9 %	5,5 %	2,6 %	20,3 %	344

Note: Tallene fra 2015 er kun baseret på hjemmesidегennemgang.

HVILKE KLASSETRIN PÅ MELLEMRINNET HAR TIMER EFTER KL. 14.30?

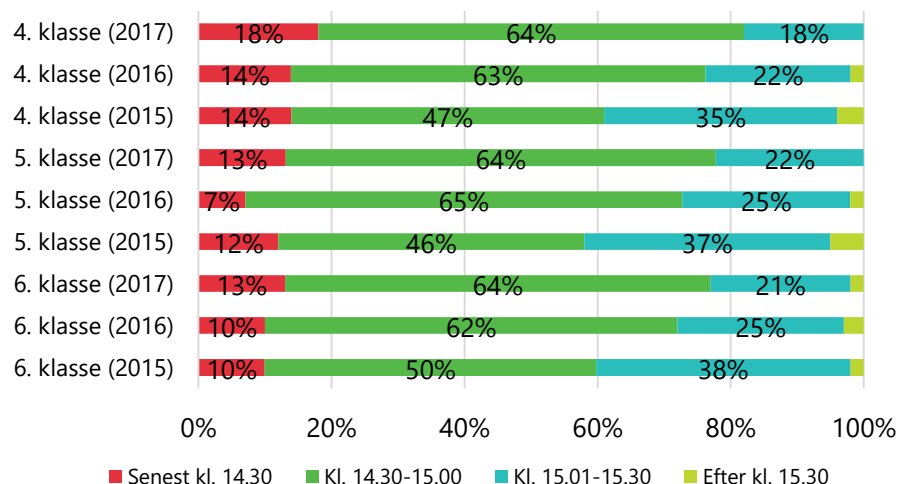
Udvikling fra 2015 til 2017

Andelen af skoler med mindst én klasse på mellemtrinnet, der har undervisning efter kl. 14.30 mindst én dag om ugen, er faldet fra 2015 til 2017 jf. Tabel 18. Der er ikke den store forskel i andelen af skoler med timer efter kl. 14.30 på mellemtrinnet fra 2015 til 2016, men der ses et fald på ca. 5 pct.point fra 2016 til 2017. Sammenligner man andelen af klasser på mellemtrinnet, der har undervisning efter kl. 14.30 én eller flere dage om ugen med sidste år, er skoledagen ligeledes blevet kortere for 5. og 6. klasser i 2017 end i 2016, mens den er tilnærmelsesvist længere for 4. klasser (se tabeller på næste side). Når der ses på, hvornår de seneste skemalagte timer slutter, er der ligeledes en tendens til, at lidt flere klasser slutter undervisningen senest kl. 14.30 i 2017 end i 2016 (se Figur 14). Baggrunden for det er, at der på færre skoler er skemalagt undervisning efter særligt 15.00, men også efter 15.30 i 2017 end i 2016. Udviklingen dækker ligeledes over, at lidt flere klasser har undervisning 1 og 2 dage om ugen efter kl. 14.30 i 2017 end 2016, men væsentligt færre klasser 3 dage og 4 dage om ugen (se tabeller på næste side).

Tabel 18: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 14.30 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja - 2017	Ja - 2016	Ja - 2015
4. klasse	81,2 %	86,7 %	85,7 %
5. klasse	84,2 %	88,8 %	88,3 %
6. klasse	85,4 %	89,4 %	90,2 %

Figur 14: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

Note: Tallene fra 2015 er kun baseret på hjemmesidesøgningen og er derfor behæftet med lidt større usikkerhed end tallene fra 2016 og 2017, hvilket sandsynligvis kan forklare en del af udviklingen i skoledagens længde fra 2015 til 2016 og 2017.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 14.30?

Tabel 19: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
4. klasse (2017)	20,5 %	13,0 %	16,4 %	36,7 %	10,1 %	3,3 %	1029
4. klasse (2016)	21,9 %	11,3 %	14,6 %	40,0 %	8,9 %	3,3 %	1026
4. klasse (2015)	24,5 %	5,9 %	11,5 %	39,2 %	13,6 %	5,3 %	339

Tabel 20: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
5. klasse (2017)	16,7 %	16,0 %	19,3 %	36,8 %	7,7 %	3,5 %	1024
5. klasse (2016)	14,5 %	8,8 %	16,5 %	42,3 %	12,5 %	5,4 %	951
5. klasse (2015)	19,1 %	5,1 %	9,7 %	42,6 %	18,3 %	5,1 %	350

Tabel 21: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 14.30 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 14.30)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
6. klasse (2017)	17,5 %	14,5 %	16,3 %	41,0 %	8,5 %	2,2 %	1049
6. klasse (2016)	16,1 %	8,3 %	16,4 %	42,3 %	13,5 %	3,4 %	959
6. klasse (2015)	20,5 %	3,3 %	10,7 %	40,2 %	17,3 %	8,0 %	336

Note: Tallene fra 2015 er kun baseret på hjemmesidегennemgang.

HVILKE KLASSETRIN I UDSKOLINGEN HAR TIMER EFTER KL. 15?

Udvikling fra 2015 til 2017

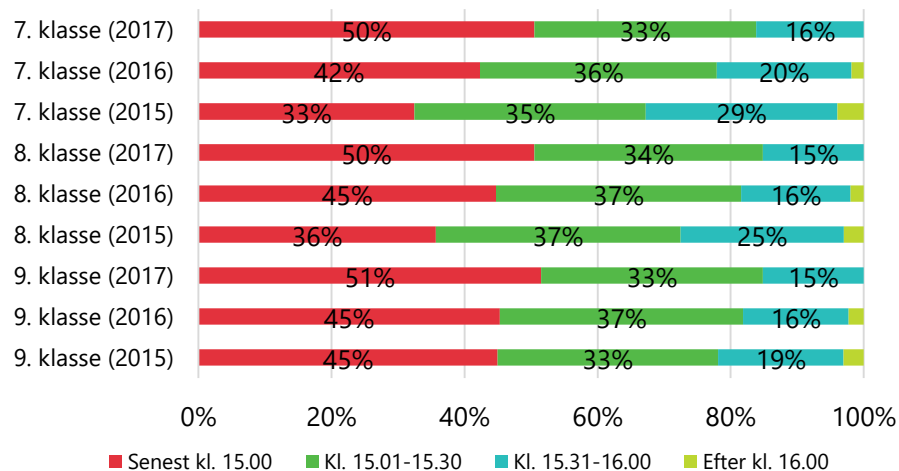
Andelen af skoler, hvor mindst én klasse i udskolingen har undervisning efter kl. 15 mindst én dag om ugen i uge 35, er 5 procentpoint lavere i 2017 end i 2016 (se Tabel 22). Sammenligner man andelen af klasser, der har undervisning efter kl. 15 mindst én dag om ugen i uge 35 i 2017 med sidste år, er andelen ligeledes blevet mindre (se tabeller på næste side). Der er dog tale om et mindre fald på mellem 1 til 3 procentpoint fra 2016 til 2017, hvor cirka 52 % af 8. og 9. klasserne og 50 % af 7. klasserne har undervisning efter kl. 15 mindst én dag om ugen.

En tydeligere tendens er at spore i, hvornår de senest skemalagte timer for klasserne i udskolingen slutter (se Figur 15). Der ses endvidere, at faldet i antallet af skemalagte timer fra 2016 til 2017 skyldes, at der er færre skoler, hvor der særligt er skemalagt timer efter såvel 15.00 som 15.30. Udviklingen dækker ligeledes over, at lidt flere klasser har undervisning 1 og 2 dage om ugen efter kl. 15.00 i 2017 end 2016, men omvendt færre klasser 3 dage, 4 dage og 5 dage om ugen (se tabeller på næste side).

Tabel 22: Hvilke klassetrin på skolen har timer efter kl. 15 mindst én dag i uge 35? (procentdel af skolerne)

Klassetrin	Ja - 2017	Ja - 2016	Ja - 2015
7. klasse	49,1 %	55,3 %	67,3 %
8. klasse	48,4 %	53,2 %	64,1 %
9. klasse	47,8 %	53,9 %	56,2 %

Figur 15: Hvornår slutter de seneste skemalagte timer på klassetrinnet i løbet af uge 35? (procentdel af skolerne)

Note: Tallene fra 2015 er kun baseret på hjemmesidesøgningen og er derfor behæftet med lidt større usikkerhed end tallene fra 2016 og 2017, hvilket sandsynligvis kan forklare en del af udviklingen i skoledagens længde fra 2015 til 2016 og 2017.

HVOR MANGE DAGE OM UGEN SLUTTER DE SENESTE SKEMALAGTE TIMER EFTER KL. 15.00?

Tabel 23: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
7. klasse (2017)	49,7 %	11,4 %	11,5 %	11,0 %	8,7 %	7,6 %	976
7. klasse (2016)	46,8 %	9,6 %	12,8 %	12,8 %	8,8 %	9,2 %	901
7. klasse (2015)	26,4 %	16,8 %	20,5 %	12,2 %	14,6 %	9,4 %	745

Tabel 24: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
8. klasse (2017)	52,0 %	8,8 %	13,0 %	8,8 %	9,1 %	8,2 %	953
8. klasse (2016)	50,1 %	11,8 %	9,7 %	11,7 %	11,2 %	5,6 %	835
8. klasse (2015)	29,6 %	13,3 %	17,5 %	14,5 %	14,1 %	11,1 %	732

Tabel 25: Hvor mange dage i uge 35 har klasserne timer efter kl. 15.00 (procentdel af klasserne)

Klassetrin	0 dage (ingen undervisning efter kl. 15.00)	1 dag	2 dage	3 dage	4 dage	5 dage	Antal klasser
9. klasse (2017)	52,6 %	11,3 %	9,8 %	12,6 %	6,1 %	7,6 %	886
9. klasse (2016)	51,5 %	10,6 %	12,0 %	11,0 %	8,4 %	6,5 %	837
9. klasse (2015)	40,8 %	10,5 %	11,4 %	17,5 %	11,0 %	8,7 %	725

Note: Tallene fra 2015 er kun baseret på hjemmesidегennemgang.

6

SKOLEBESTYRELSENS INVOLVERING I SKOLERNES SKEMAER

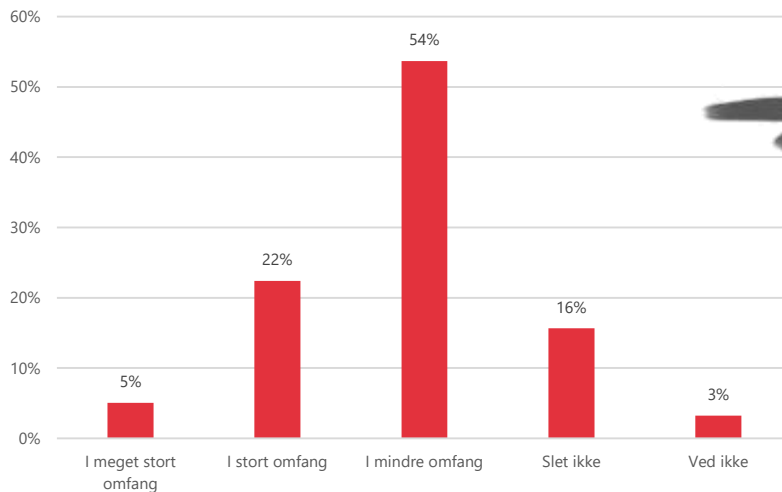
SKOLEBESTYRELSENS INVOLVERING I SKOLERNES SKEMAER

Jf. folkeskolelovens §45 stk. 4 fra foråret 2017 forelægger skolens leder det kommende års skemaer for skolebestyrelsen med henblik på, at skolebestyrelsen kan afgive en udtalelse herom.

8 ud af 10 af skolerne siger, at skolebestyrelsen har været inddraget i udformningen af skoleskemaerne for 2017, mens 16 % angiver, at skolebestyrelsen "slet ikke" har været inddraget. Samtidig vurderer hver fjerde, at skolebestyrelsen i stort eller meget stort omfang har været inddraget i skoleskemaernes udformning.

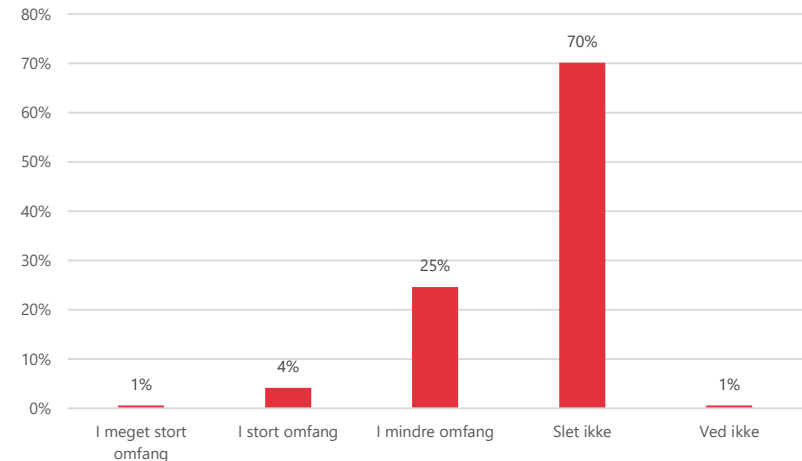
Af de skoler, der siger, at skolebestyrelsen indgår i udformningen af skoleskemaerne, svarer 30 %, at inddragelsen af skolebestyrelsen i mindre grad, i stort omfang eller i meget stort omfang har givet anledning til ændringer i skemaerne. 5 % af skolerne svarer, at inddragelsen i stort eller meget stort omfang har givet anledning til ændringer i skemaernes udformning.

Figur 16. I hvilket omfang har skolebestyrelsen været inddraget i udformningen af skoleskemaerne for dette skoleår?

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017. n = 652 skoler.

Figur 17. I hvilket omfang har inddragelsen af skolebestyrelsen i udformningen af skoleskemaerne i dette skoleår givet anledning til ændringer i skemaerne?

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017. n = 529 skoler.

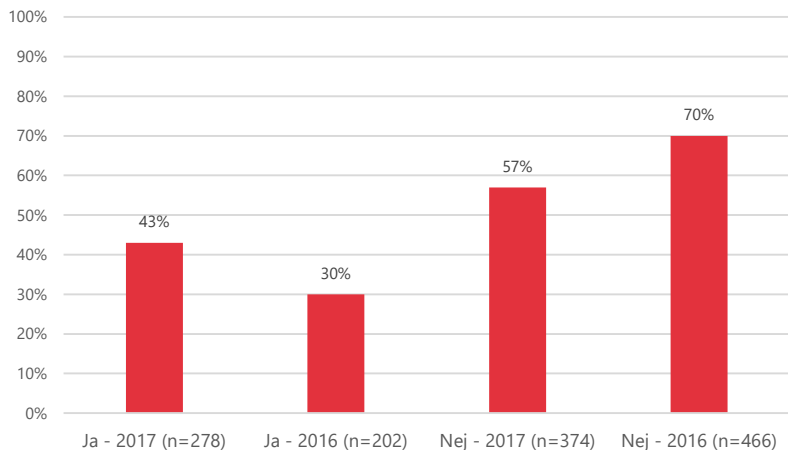

**7 ANVENDELSE AF FOLKE-
SKOLELOVENS § 16 B**

BENYTTET SKOLEN § 16 B - OG HVIS IKKE HVORFOR?

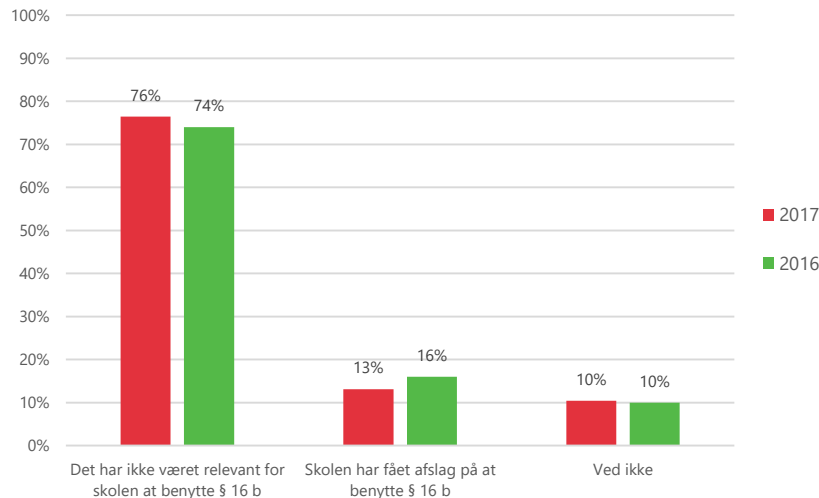
43 % af skolerne benytter muligheden i folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde i indeværende skoleår. Dette udgør en stigning på omtrent 13 pct.point i forhold til sidste skoleår. Denne vækst dækker over en stigning i antallet af klasser, der har forkortet skoledagens længde, på ca. 1.200 klasser blandt de skoler, der har deltaget i undersøgelsen, og ca. 1.600 klasser på landsplan.

Figur 18. Har skolen benyttet folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin i indeværende skoleår 2017/18?

Af de skoler, der svarer, at de ikke har benyttet sig af muligheden i § 16 b i 2017, tilkendegiver godt hver tiende, at de har fået afslag fra kommunalbestyrelsen, forvaltningen eller skolebestyrelsen herpå. Dette er et lille fald siden foregående skoleår. Dog mener over 7 ud af 10 af skolerne, ligesom sidste år, at det ikke har været relevant for skolen at benytte § 16 b.

Figur 19. Hvad er årsagen til at § 16 b ikke er benyttet til at afkorte skoledagens længde?

Note: Se side 62 for beskrivelse af udregningsmetode for elev- og klassetal på landsplan.

ER DER EN SAMMENHÆNG MELLEM ANVENDELSEN AF § 16 B OG UDVIKLINGEN I SKOLEDAGENS LÆNGDE?

Sammenlignet med 2016 er der således sket en stigning på 13 pct.point i andelen af skoler, der har benyttet muligheden i folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde i indeværende skoleår.

Samtidig har eleverne på landsplan i 2017 fået en kortere skoledag end i 2016. Det gælder særligt for eleverne på mellemtrinnet og i udskolingen, hvor skoledagens længde er blevet kortere for eleverne på omkring 5 % af skolerne (se Tabel 18 og Tabel 22). Spørgsmålet er dog, hvorvidt denne tendens kan forklares af den stigende anvendelse af § 16 b?

I tabellen til højre belyses dette ved at se på udviklingen i skoledagens længde fra 2016 til 2017 for skoler, der har anvendt muligheden i § 16 b sammenlignet med de skoler, som ikke har anvendt paragraffen på det givne klassetrin. Her ses det, at skoledagen er blevet kortere fra 2016 til 2017 for klasser på mellemtrinnet og 8. klasse i udskolingen, hvor der er blevet benyttet § 16 b end på skoler, som ikke har anvendt paragraffen på disse klassetrin. Denne tendens er dog omvendt for indskolingen samt tilnærmelsesvist omvendt for 7. og 9. klasse, hvorfor det tyder på, at stigningen i anvendelsen af § 16 b ikke i sig selv forklarer, at skoledagen er blevet kortere på de pågældende skoler.

Tabel 26: Udviklingen i skoledagens længde fra 2016 til 2017 (udvikling i procentdelen af skolerne)

	Klassetrin	Skoler, der har anvendt §16 b	Skoler, der ikke har anvendt §16 b	Antal skoler (2016/2017)
<i>Skoler med undervisning efter 14.00</i>	1. Klasse	3%	0%	662 / 641
	2. Klasse	6%	-1%	662 / 640
	3. Klasse	8%	0%	664 / 641
<i>Skoler med undervisning efter 14.30</i>	4. Klasse	-9%	-2%	662 / 638
	5. Klasse	-6%	-2%	661 / 640
	6. Klasse	-7%	-2%	658 / 639
<i>Skoler med undervisning efter 15.00</i>	7. Klasse	-3%	-5%	514 / 504
	8. Klasse	-6%	-3%	508 / 502
	9. Klasse	-5%	-6%	507 / 500

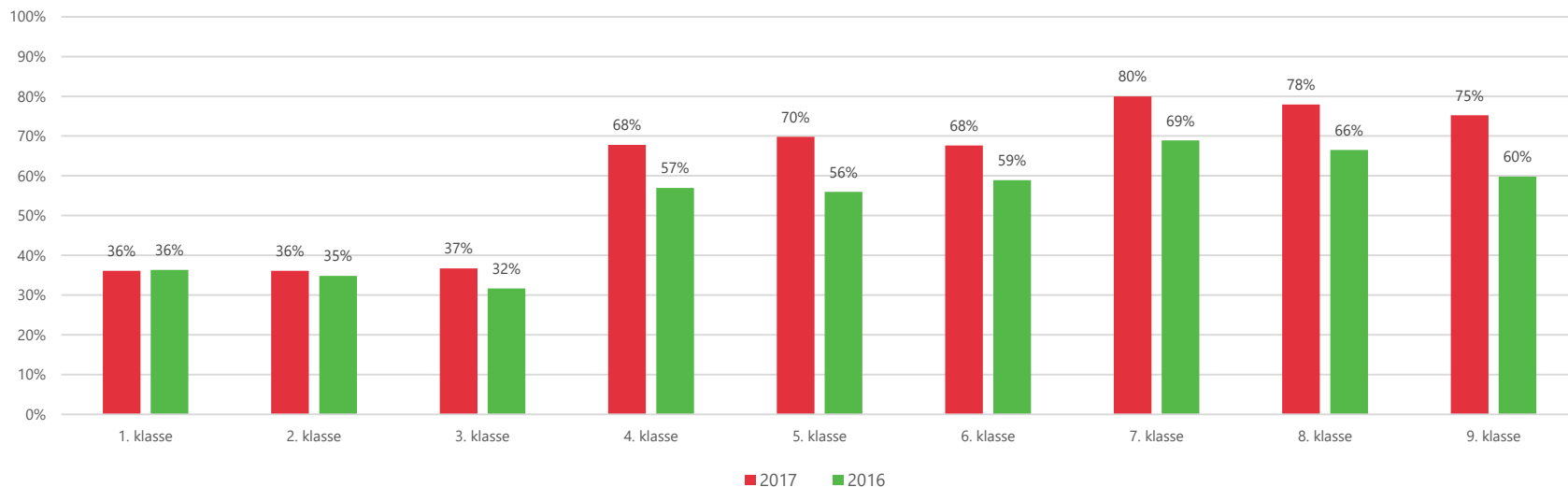
Note: Bemærk, at få skoler (mellem 10-50 skoler) har afkortet skoledagens længde med § 16 b for klasser i indskolingen, hvorfor udviklingerne derfor er behæftet med en vis usikkerhed.

HVILKE KLASSETRIN HAR FÅET AFKORTET SKOLEDAGEN?

Blandt de skoler, der har afkortet skoledagens længde ved hjælp af § 16 b, er der en tendens til, at det særligt er på mellemtrinnet og i udskoling, at klasserne får afkortet skoledagen. Denne tendens er forstærket fra 2016 til 2017. Når der ses på indskoling, svarer omtrent hver tredje skole, at mindst én klasse på skolen har fået afkortet skoledagen.

På mellemtrinnet og i udskoling varierer procentandelen af skoler, der har afkortet skoledagen for mindst én klasse på klassetrinnet fra 68-80 % i 2017. De hyppigste klassetrin, der får afkortet skoledagens længde ved hjælp af § 16 b, er ligesom foregående år 7. (80 %) og 8. klasse (78 %). Procentandelen af skoler med afkortning for mindst én klasse på mellemtrinnet og i udskoling er dog steget med omtrent 10 pct.point fra 2016 til 2017.

Figur 20. Har mindst én klasse på det pågældende klassetrin fået afkortet skoledagens længde ved hjælp af §16 b?
(procentdel af skolerne, der afkorter skoledagen for mindst én klasse)

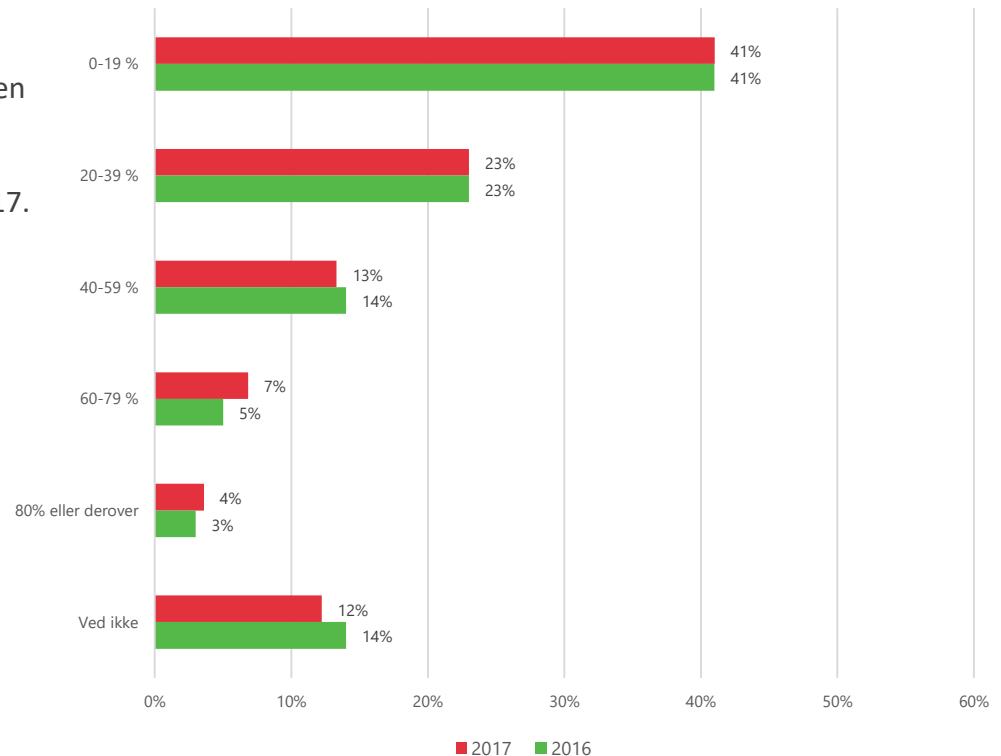
HVOR MEGET ER DEN UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING AFKORTET?

De fleste skoler, der benytter § 16 b, har reduceret den understøttende undervisning med under 20 % (41 % af skolerne) eller med 20-39 % (23 % af skolerne).

Kun ganske få skoler har valgt at fjerne størstedelen af den understøttende undervisning ved brug af § 16 b.

Denne tendens er den samme på tværs af 2016 og 2017.

Figur 21. Hvor meget har de klasser, der anvender § 16 b i indeværende skoleår 2017/2018, i gennemsnit per uge afkortet den understøttende undervisning?

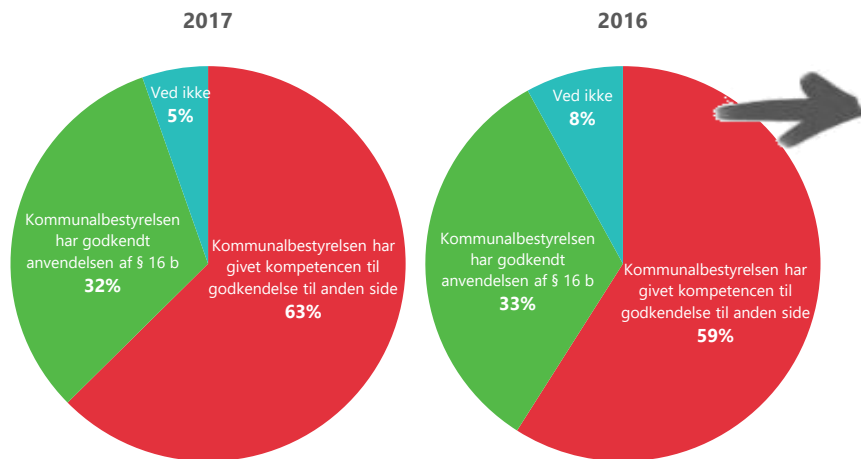

HVEM HAR GODKENDT ANVENDELSEN AF § 16 B?

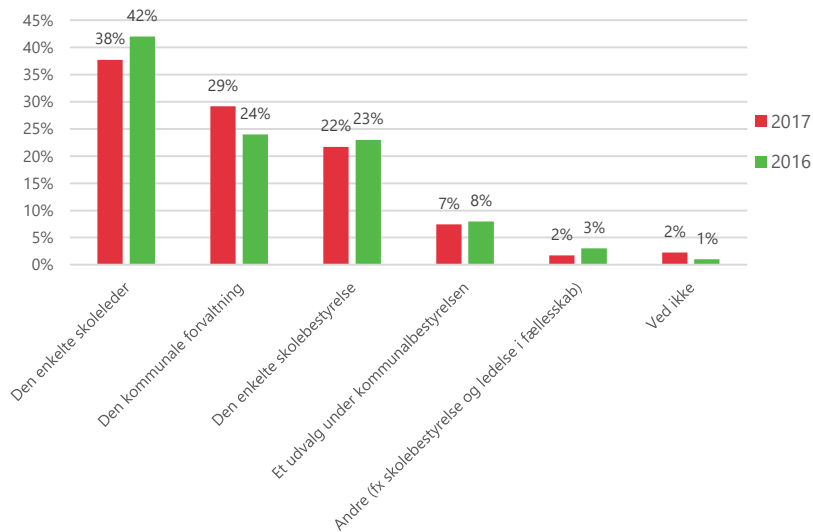
Både i 2016 og 2017 tilkendegiver ca. en tredjedel af de skoler, som benytter sig af § 16 b, at det er kommunalbestyrelsen, der har godkendt anvendelsen af denne. Hyppigere er det dog, at kommunalbestyrelsen har delegeret kompetencen til at godkende brug af § 16 b til anden side (60 %). Heraf er det oftest den enkelte skoleleder, som kommunalbestyrelsen har

delegeret kompetencen til i begge skoleår. I knap hvert tredje tilfælde er kompetencen delegeret til den kommunale forvaltning i året 2017 og det er en mindre stigning fra foregående år. Endvidere er kompetencen givet til den enkelte skolebestyrelse stort set uændret relativt til foregående skoleår for godt hver femte skole.

Figur 22. Hvem har godkendt anvendelsen af § 16 b til at afkorte skoledagens længde?

Figur 23. Hvem har kommunalbestyrelsen givet kompetencen til at godkende anvendelsen af § 16 b til?

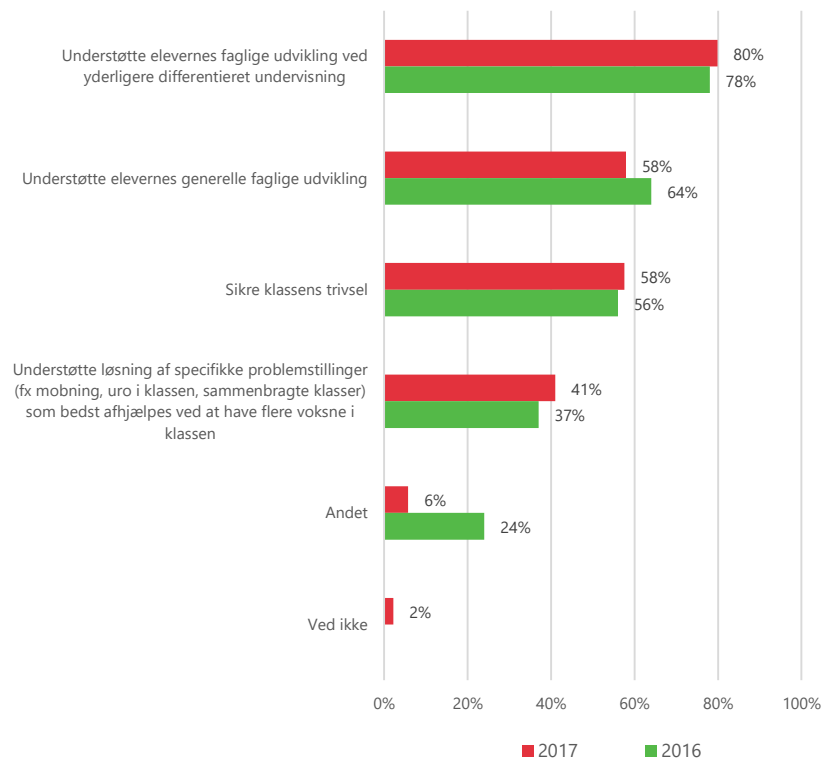
FORMÅL MED AT ANVENDE § 16 B

8 ud af 10 af skolerne, som benytter sig af § 16 b i 2017, siger, at de gør det for at understøtte elevernes faglige udvikling ved yderligere differentieret undervisning. Næsten 6 ud af 10 siger, at de anvender paragraffen for at understøtte elevernes generelle faglige udvikling eller for at sikre klassens trivsel.

Samtidig tilkendegiver godt 40 % af skolerne, at brugen af paragraffen giver skolerne mulighed for at løse specifikke problemstillinger, som fx mobning, fordi de kan have flere voksne i klassen.

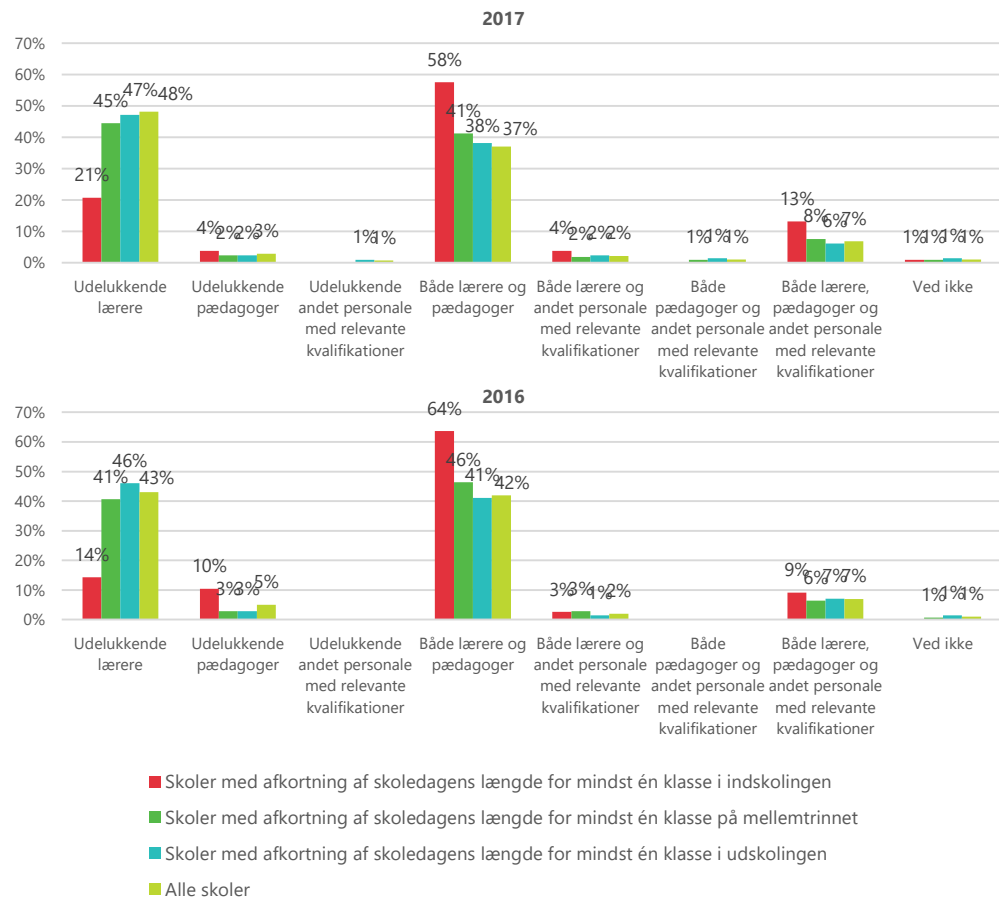
På tværs af skoleår ses de samme tendenser. Dog anvender skolerne i mindre grad andre forklaringer end de adspurgte i indeværende skoleår end i fjor, hvor den bl.a. indeholdte årsager såsom konfirmationsforberedelse og hensyn til elever med særlige behov. I 2017 er begrundelserne i "Andet"-kategorien omvendt diverse med bl.a. konfirmationsforberedelse og hensynet til elevers fritidsaktiviteter som de hyppigst nævnte årsager.

Figur 24. Hvad er formålet med at anvende § 16 b til at afkorte skoledagens længde? (mulighed for flere svar)

PERSONALE DER ANVENDES VED FLERE VOKSNE I KLASSEN

FIGUR 25 OG 26. HVILKE PERSONALEGRUPPER ANVENDES VED BEMANDING AF FLERE VOKSNE I KLASSEN, NÅR DER ER SKET EN AFKORTNING AF SKOLEDAGENS LÆNGDE PÅ BAGGRUND AF § 16 B?

Langt størstedelen (mere end 9 ud af 10) af skolerne, som benytter sig af § 16 b, siger, at der indgår lærere blandt de personalegrupper, der anvendes ved bemanning af flere voksne i klassen som følge af § 16 b. Dette gør sig gældende i både 2016 og 2017.

Af de adspurgte skoler i skoleåret 2016 angiver knap halvdelen, at de udelukkende benytter lærere, hvilket særligt gør sig gældende for skoler med afkortning af skoledagen for mindst én klasse på henholdsvis mellemtrin og i udskoling.

Godt 4 ud af 10 siger, at de både bruger lærere og pædagoger. Dette gør sig ligeledes gældende i 58 % af tilfældene for de skoler, der har afkortet skoledagen for mindst én klasse i indskoling, og dette niveau er væsentligt højere end for skoler med afkortning af skoledagens længde for mindst én klasse på mellemtrinnet eller i udskoling.

7 % siger, at de bruger såvel lærere, pædagoger som andet personale med relevante kvalifikationer. Og kun 3 % af skolerne siger, at de udelukkende benytter pædagoger ved bemanning af flere voksne i klassen.

Note: Den samme skole kan indgå for både indskoling, mellemtrin og udskoling i figuren til venstre.

8

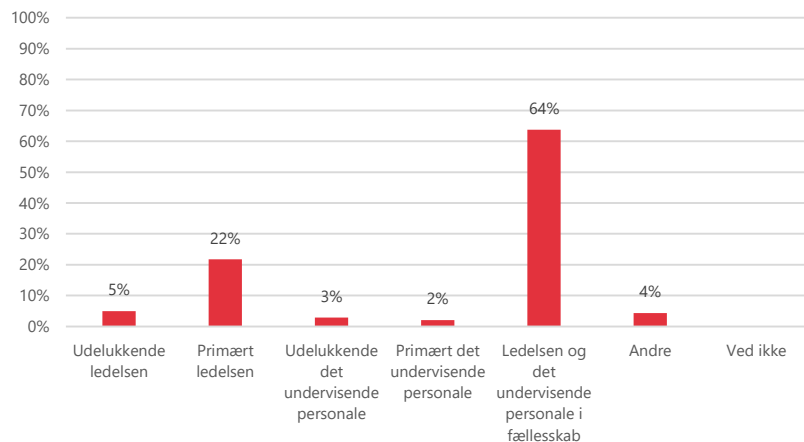
IMPLEMENTERING AF REFORMELEMENTER

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Beslutning og varetagelse

Størstedelen af skolerne (64 %) siger, at ledelsen og det undervisende personale i fællesskab har besluttet den skemamæssige placering af lektiehjælpen og den faglige fordybelse på skolen. Tilsvarende tilkendegiver godt hver femte skole, at det primært er ledelsen, der har besluttet den skemamæssige placering af lektiehjælp og faglig fordybelse på skolen.

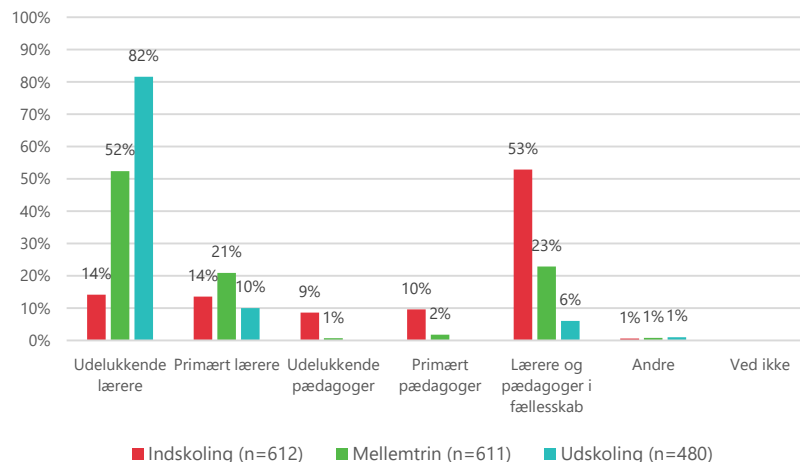
Figur 27. Hvem har besluttet den skemamæssige placering af lektiehjælpen og den faglig fordybelse på skolen for dette skoleår?

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017. n = 621 skoler.

Størstedelen af skolerne udtrykker, at lektiehjælpen og den faglige fordybelse udelukkende varetages af lærere på henholdsvis mellemtrinnet (52 %) og i udskoling (82 %). For indskoling svarer størstedelen af skolerne (53 %), at lektiehjælpen og den faglige fordybelse varetages af lærere og pædagoger i fællesskab.

Figur 28. Hvem varetager lektiehjælpen og den faglige fordybelse på skolen i uge 35?

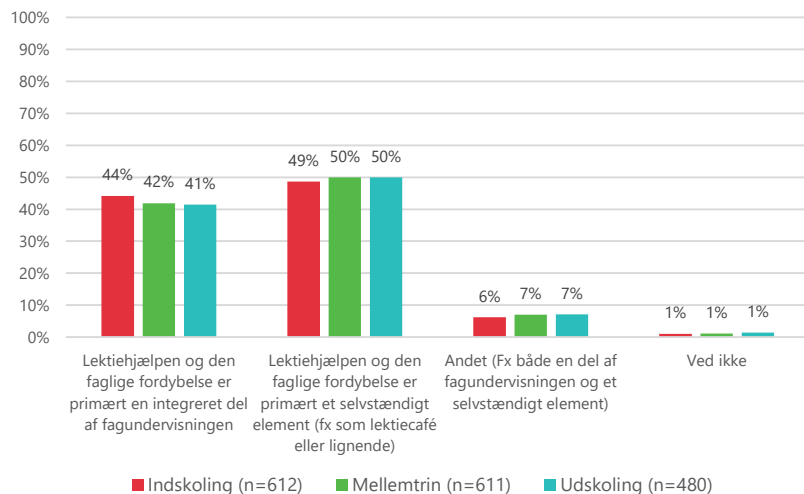
Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017.

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Placering på skoleskemaet

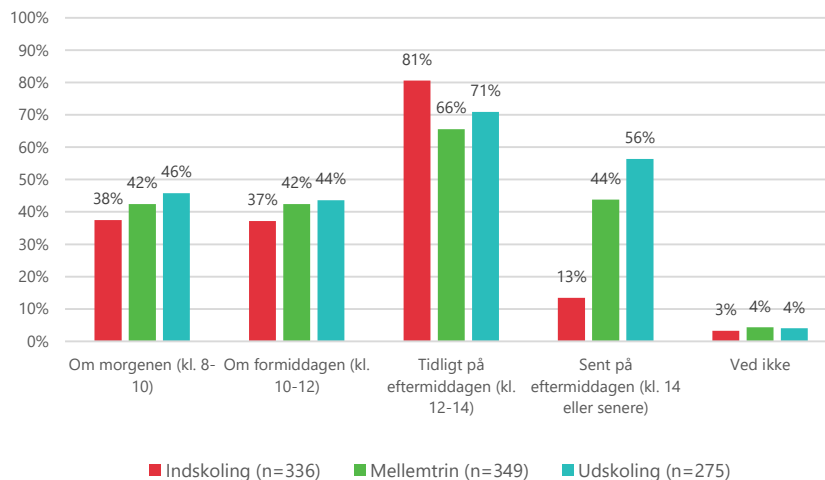
Godt 4 ud af 10 af skolerne siger, at lektiehjælpen og den faglige fordybelse skemamæssigt er placeret som en integreret del af fagundervisningen i såvel indskoling, mellemtrin som udskoling. Omtrent halvdelen svarer, at lektiehjælpen og den faglige fordybelse er et selvstændigt element fx som lektiecafé.

Figur 29. Hvordan er lektiehjælpen og den faglige fordybelse placeret skemamæssigt i uge 35?

Størstedelen af skolerne placerer lektiehjælp og faglig fordybelse tidligt på eftermiddagen, uanset klassetrin (bemærk, at det er muligt at give flere svar). Der er større spredning mellem klassetrinene sent på eftermiddagen, hvor lektiehjælpen og den faglige fordybelsen sjældnere placeres sent om eftermiddagen for klasserne i indskoling end for de øvrige klassetrin.

Figur 30. Hvornår på dagen placeres lektiehjælpen og den faglige fordybelse i uge 35? (mulighed for flere svar)

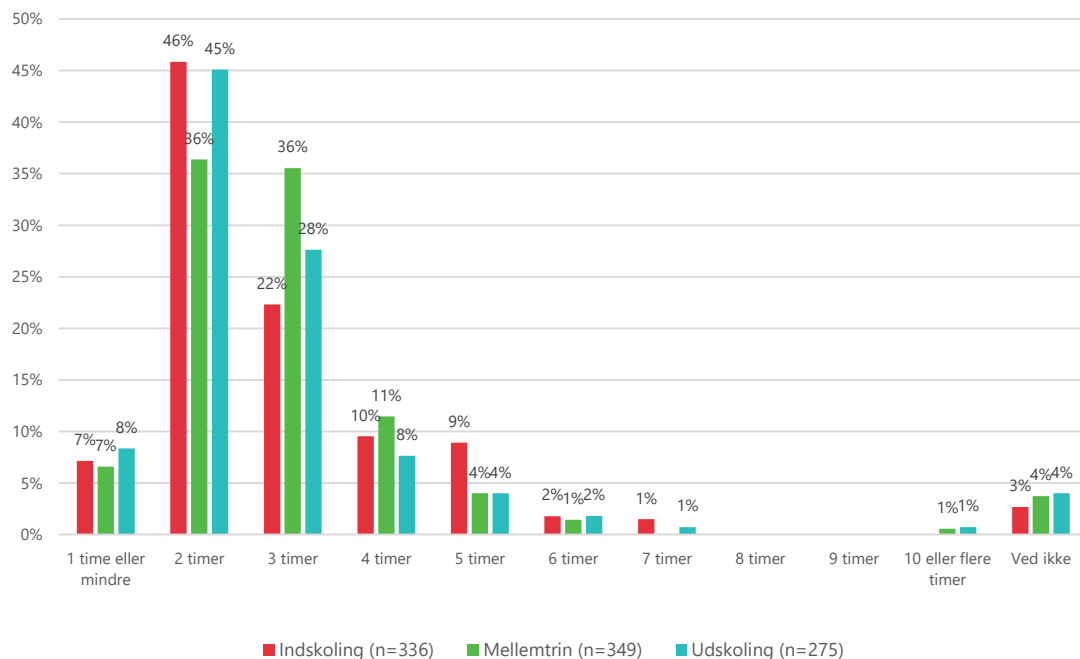
Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017.

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017 og kun hvis reformelementet er et selvstændigt element.

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Antal skemalagte timer

Figur 31. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til lektiehjælp og faglig fordybelse i løbet af uge 35?

De fleste skoler har angivet, at de i gennemsnit har skemalagt 2-3 timer til lektiehjælp og faglig fordybelse. For eleverne i indskoling og udskoling oplyser næsten hver anden, at der i gennemsnit er skemalagt 2 timer i løbet af uge 35, mens hver tredje siger, at der er skemalagt henholdsvis 2 eller 3 timer til lektiehjælp og faglig fordybelse.

Generelt har relativt få skoler svaret, at eleverne i gennemsnit har under 2 timer eller over 3 timer skemalagt lektiehjælp og faglig fordybelse.

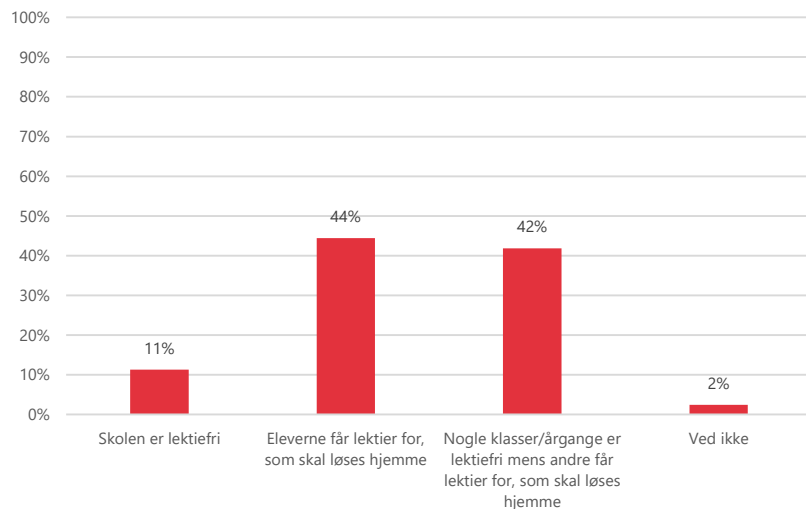
Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017 og kun hvis reformelementet er et selvstændigt element.

LEKTIEHJÆLP OG FAGLIG FORDYBELSE

Udbredelsen af lektiefri skoler og klassetrin

Kun få skoler tilkendegiver, at de er helt lektiefri (ca. hver tiende). Tilsvarende siger godt 40 % af skolerne enten, at eleverne får lektier for, som skal løses hjemme eller at nogle klasser/årgange er lektiefri, mens andre får lektier for, som skal løses hjemme.

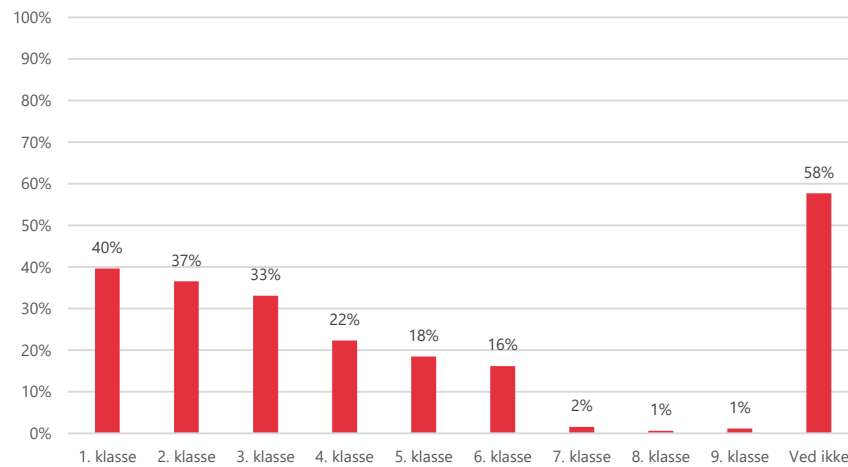
Figur 32. Er skolen "lektiefri" eller får eleverne lektier for, som skal løses hjemme i løbet af uge 35?

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017. n = 621 skoler.

Andelen af skoler, der angiver, at de forskellige klassetrin er lektiefrie, aftager i takt med at klassetrinene stiger, gående fra 1. klasse (40 %) til 9. klasse (1 %).

Figur 33. Hvilke klassetrin på skolen er lektiefri i uge 35?
(mulighed for flere svar)

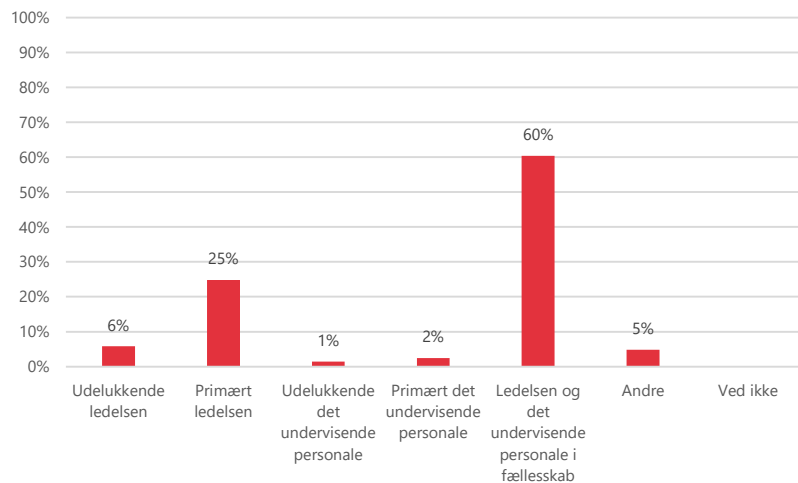
Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017. n = 260 skoler.

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Beslutning og varetagelse

60 % af skolerne udtrykker, at den skemamæssige placering af den understøttende undervisning er besluttet af ledelsen og det undervisende personale i fællesskab. Tilsvarende siger en fjerdedel, at det primært er ledelsen, der har besluttet den skemamæssige placering af den understøttende undervisning på skolen i indeværende skoleår.

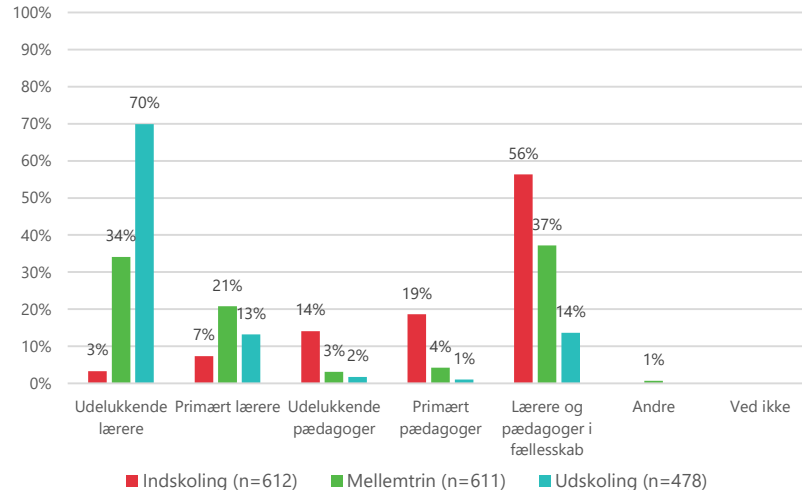
Figur 34. Hvem har besluttet den skemamæssige placering af den understøttende undervisning på skolen for dette skoleår?

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017. n = 621 skoler.

7 ud af 10 af skolerne siger, at den understøttende undervisning i udskoling udelukkende varetages af lærere, mens størstedelen af den understøttende undervisning på mellemtrinnet enten varetages af lærere og pædagoger i fællesskab (37 %) eller udelukkende af lærere (34 %). I indskoling varetages over halvdelen af den understøttende undervisning af lærere og pædagoger i fællesskab.

Figur 35. Hvem varetager den understøttende undervisning på skolen i uge 35?

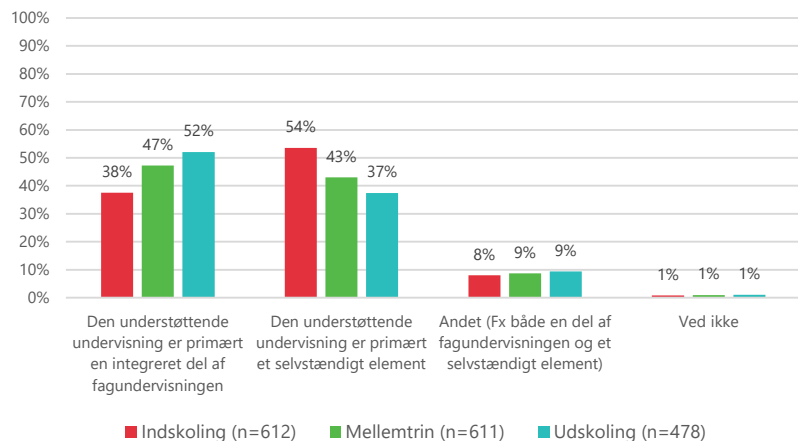
Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017.

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Placering på skoleskemaet

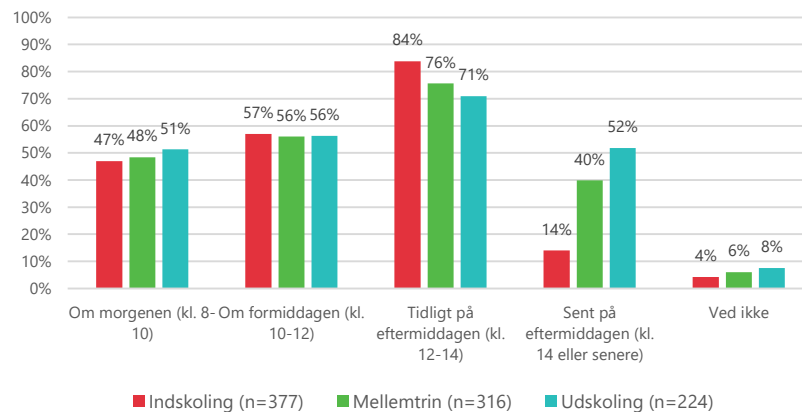
Procentandelen af skoler, der placerer den understøttende undervisning som en integreret del af fagundervisningen er større i udskoling end i indskoling. 54 % angiver, at den understøttende undervisning primært er et selvstændigt element for indskoling mens 47 % og 52 % angiver, at det primært er en integreret del af fagundervisningen for henholdsvis mellemtrinnet og udskoling.

Figur 36. Hvordan er den understøttende undervisning placeret skemamæssigt i uge 35

Størstedelen af skolerne angiver, at den understøttende undervisning placeres tidligt på eftermiddagen og halvdelen af skolerne, at den understøttende undervisning placeres enten om morgenen eller om formiddagen. Placering af understøttende undervisning sent på eftermiddagen for mellemtrin og udskoling gør sig ligeledes gældende for henholdsvis 40 % og 52 % af skolerne, men kun for 14 % af skolerne for indskoling.

Figur 37. Hvornår på dagen placeres den understøttende undervisning i uge 35? (mulighed for flere svar)

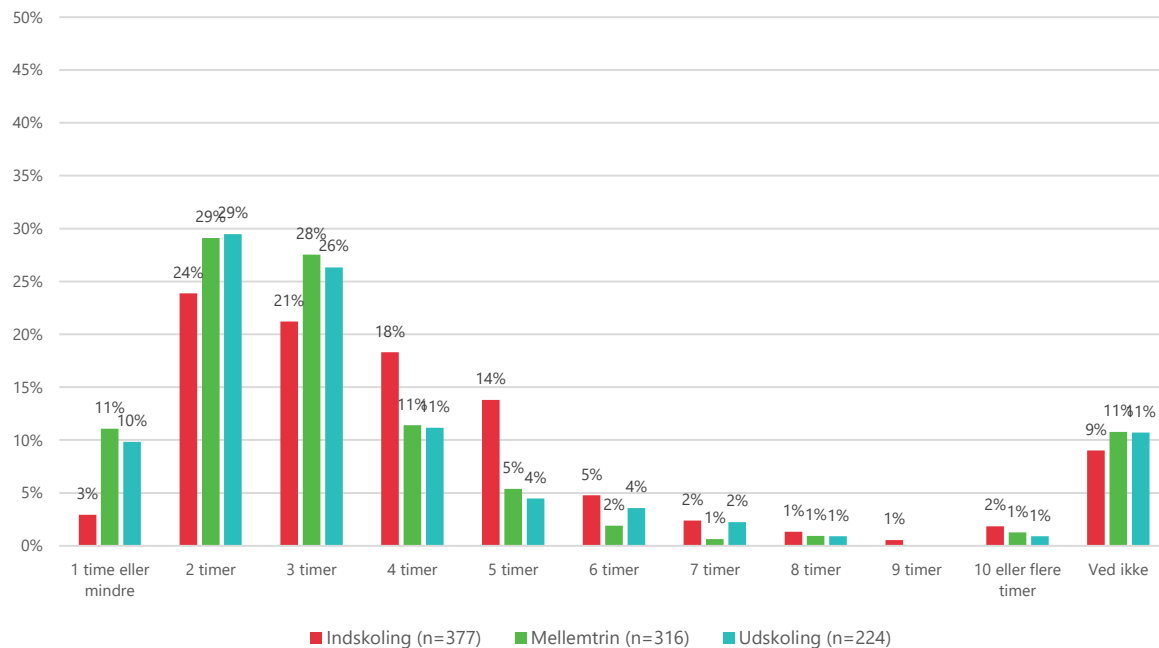
Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017.

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017 og kun hvis reformelementet er et selvstændigt element.

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Antal skemalagte timer

Figur 38. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til understøttende undervisning i løbet af uge 35?

Størstedelen af skolerne siger, at de i gennemsnit har skemalagt 2-3 timer til understøttende undervisning i uge 35 på de forskellige klassetrin.

Det er særligt klasser på mellemtrinnet og i udskoling, der har planlagt 2-3 timers understøttende undervisning i uge 35 (ca. 60 %).

Omvendt angiver flere skoler, at der gennemsnitligt er indlagt over 3 timers understøttende undervisning til elever i indskoling sammenlignet med elever på mellemtrinnet og i udskoling.

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017 og kun hvis reformelementet er et selvstændigt element.

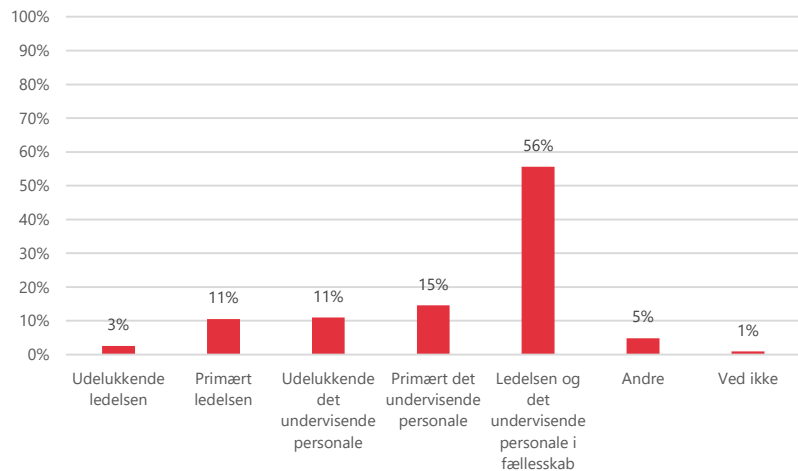
MOTION OG BEVÆGELSE

Beslutning og varetagelse

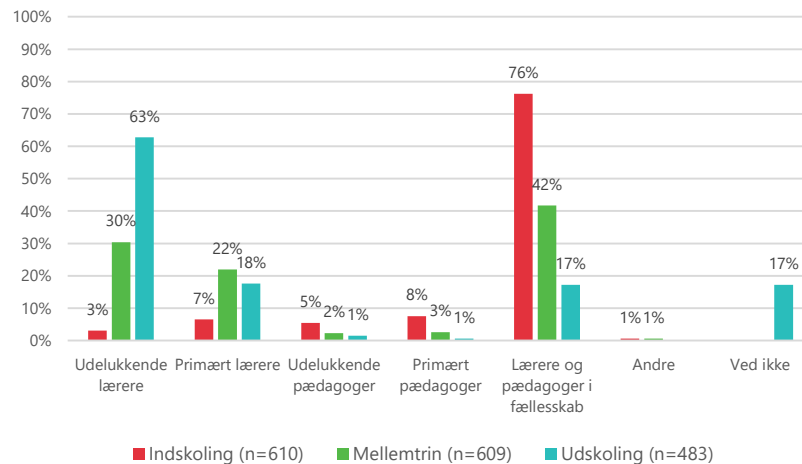
Over halvdelen af skolerne har angivet, at ledelsen og det undervisende personale i fællesskab har besluttet den skemamæssige placering af motion og bevægelse på skolen. Ligeledes varetages motion og bevægelse også af lærere og pædagoger på størstedelen af skolerne i indskolingen og på

mellemtrinnet. Med hensyn til udskolingen angiver 63 % af skolerne dog, at det udelukkende er lærere, der varetager motion og bevægelse på skolen. Ligeledes siger en betydelig andel af skolerne (30 %), at det udelukkende er lærere der varetager motion og bevægelse på mellemtrinnet.

Figur 39. Hvem har besluttet den skemamæssige placering af motion og bevægelse på skolen for dette skoleår?

Figur 40. Hvem varetager motion og bevægelse på skolen i uge 35?

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017. n = 619 skoler.

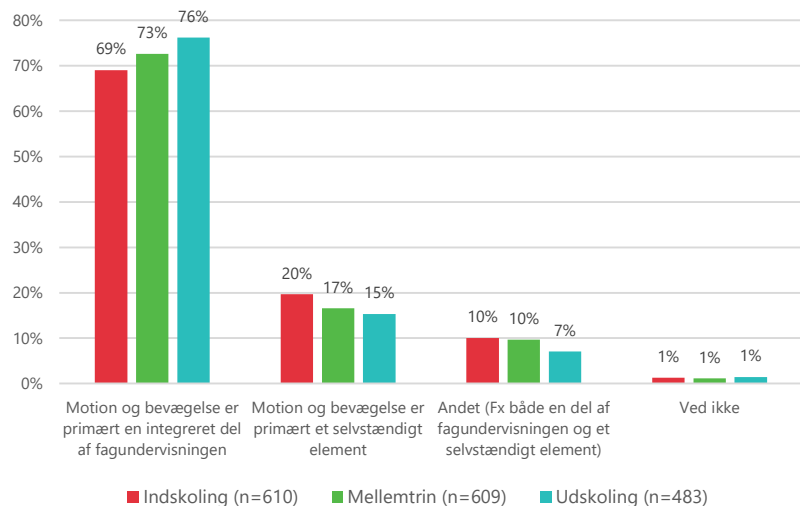
Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017.

MOTION OG BEVÆGELSE

Placering på skoleskemaet

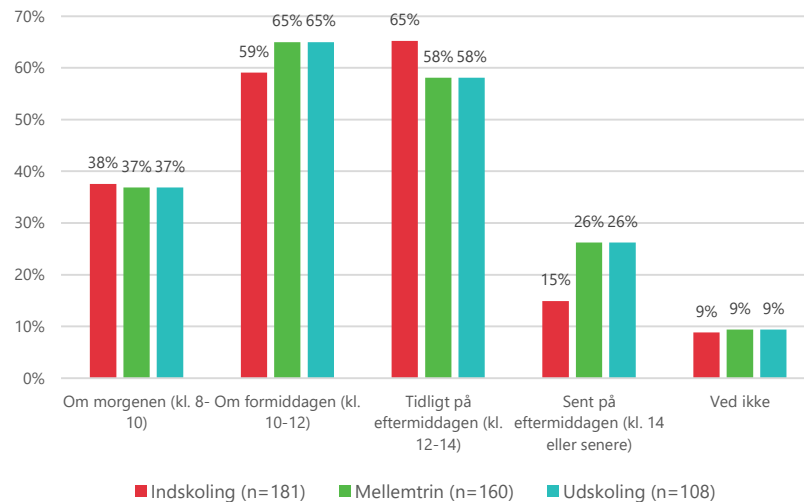
I modsætning til de foregående reformelementer siger størstedelen af skolerne, at motion og bevægelse primært er en integreret del af fagundervisningen både for indskoling (69 %), mellemtrinnet (73 %) og udskoling (76 %).

Figur 41. Hvordan er motion og bevægelse placeret skemamæssigt i uge 35?

På de fleste skoler, hvor motion og bevægelse primært er et selvstændigt element, placeres det om formiddagen eller tidligt på eftermiddagen. Fordelingen af skolernes placering af motion og bevægelse placerer sig relativt ens på tværs af klassetrin, dog har lidt færre skoler angivet, at der er motion og bevægelse sent for eftermiddagen for indskoling (15 %) i forhold til klasserne på mellemtrinnet og udskoling (26 %).

Figur 42. Hvornår på dagen placeres motion og bevægelse i uge 35? (mulighed for flere svar)

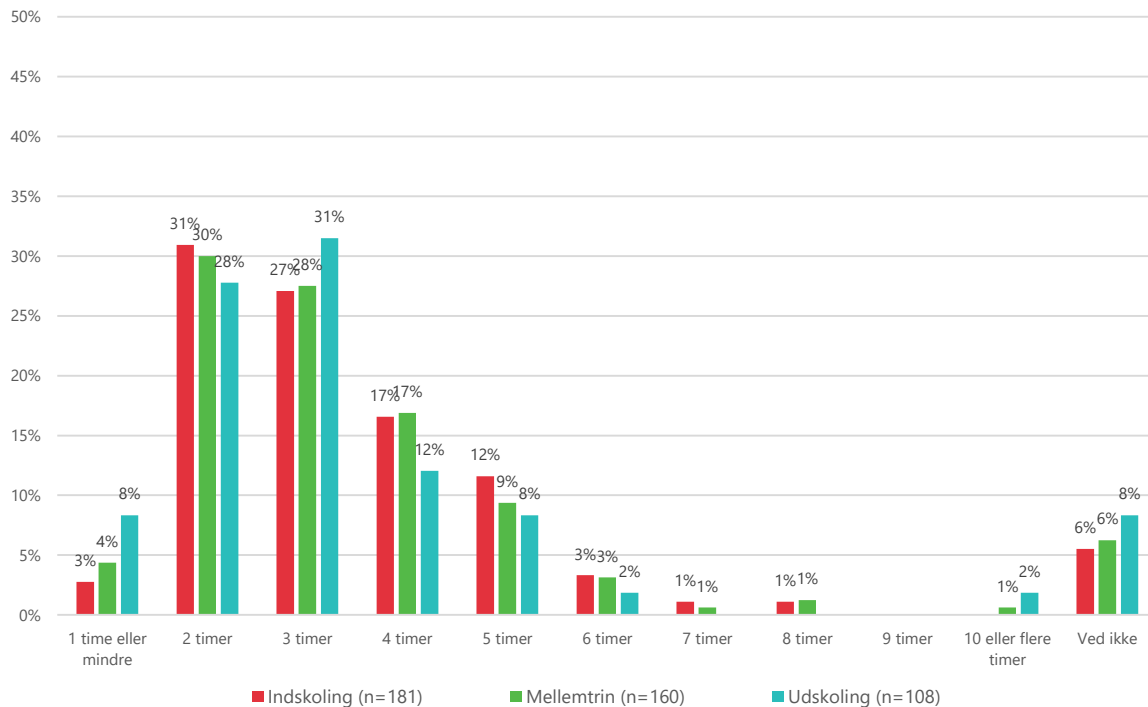
Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017.

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017 og kun hvis reformelementet er et selvstændigt element.

MOTION OG BEVÆGELSE

Antal skemalagte timer

Figur 43. Hvor mange timer har eleverne i gennemsnit skemalagt til motion og bevægelse i løbet af uge 35?

Note: Spørgsmålet er kun stillet i 2017 og kun hvis reformelementet er et selvstændigt element.

Figur 43 viser, hvor mange timers motion og bevægelse, der er skemalagt (fx idrætstimer) i uge 35 opgjort i gennemsnitligt antal timer pr. klassestrin.

Omkring 6 ud af 10 af skolerne angiver, at eleverne i gennemsnit har skemalagt 2-3 timer til motion og bevægelse i løbet af uge 35.

Relativt få skoler angiver, at der i gennemsnit er skemalagt under 2 timer eller er skemalagt over 3 timer til motion og bevægelse.

Den generelle tendens er, at der er skemalagt lidt flere timer til motion og bevægelse for eleverne i indskoling og melletrinnet end i udskoling.

9

SKOLERNE I MINISTERIETS RAMMEFORSØG

FORSØGSSKOLERNE HAR HYPPIGERE KORTERE SKOLEDAGE

50 skoler medvirker i Undervisningsministeriets rammeforsøg, hvor skolerne har fået godkendelse til at afkorte noget af tiden, der er afsat til understøttende undervisning mod i stedet til tilbyde andre indsatser for eleverne. Dette er mere vidtgående, end bestemmelsen i folkeskolelovens § 16 b giver mulighed for. I Tabel 26 til højre ses, hvor stor en andel af de skoler, der medvirker i forsøgsordningen, hvor mindst en klasse på det pågældende klassetrin har timer efter kl. 14.00, 14.30 og 15.00 i henholdsvis indskoling, mellemtrinnet og udskoling mindst én dag om ugen.

Tabellen viser en tendens på tværs af alle klassetrin til, at forsøgsskolerne generelt har kortere skoledage end de øvrige skoler. I indskoling har godt 16 % af forsøgsskolerne undervisning efter kl. 14 mod 23-26 % af de øvrige skoler. På mellemtrinnet er det 67-77 % af forsøgsskolerne, der har undervisning efter kl. 14.30 mod 82-86 % af de øvrige skoler. Og i udskoling er forskellen mellem forsøgsskolerne og de øvrige skoler en smule mindre med henholdsvis 41-46 % og 48-49 % som har undervisning efter kl. 15.00.

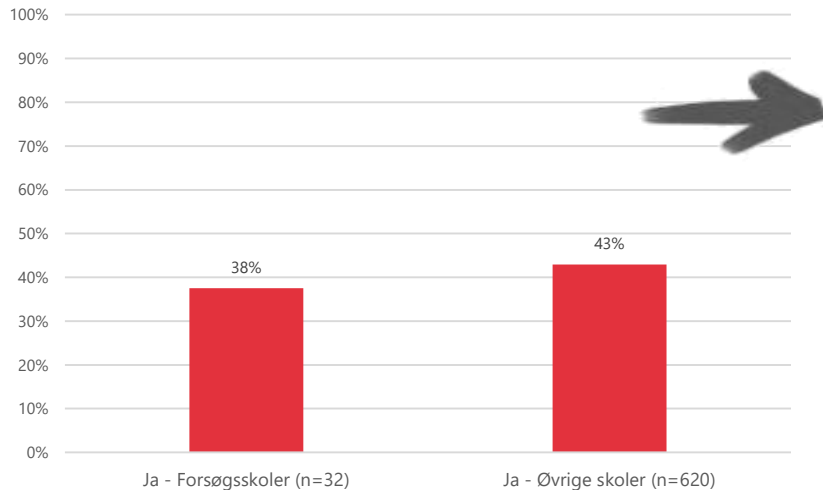
Tabel 27: Hvor udbredte er lange skoledage? (procentdel af skolerne)

	Klassetrin	Ja - Forsøgsskoler	Ja - Øvrige skoler	Antal skoler
<i>Skoler med undervisning efter 14.00</i>	1. klasse	16,3 %	23,3 %	43 / 827
	2. klasse	16,3 %	23,8 %	43 / 827
	3. klasse	16,3 %	26,3 %	43 / 837
<i>Skoler med undervisning efter 14.30</i>	4. klasse	67,4 %	81,9 %	43 / 833
	5. klasse	74,4 %	84,7 %	43 / 835
	6. klasse	76,7 %	85,9 %	43 / 835
<i>Skoler med undervisning efter 15.00</i>	7. klasse	45,9 %	49,2 %	37 / 652
	8. klasse	44,7 %	48,6 %	38 / 644
	9. klasse	41,0 %	48,2 %	39 / 641

FORSØGSSKOLER ANVENDER LIGELEDES § 16 B

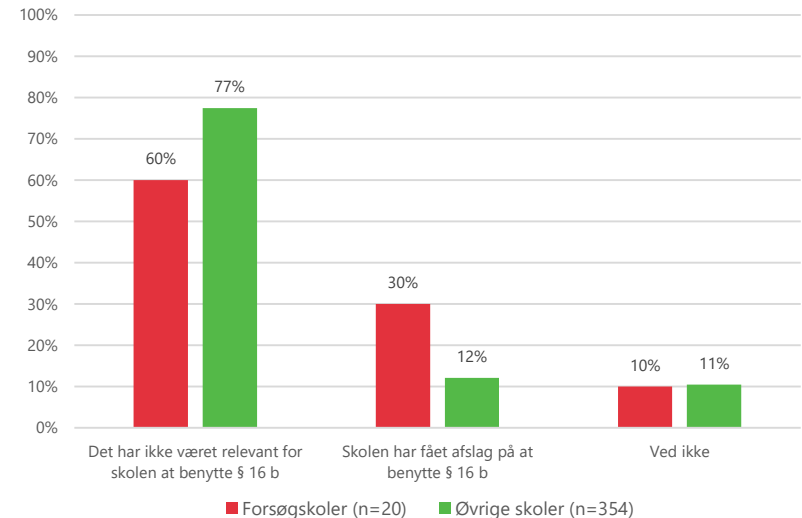
Omtrent fire ud af ti af forsøgsskolerne benytter folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde for skoleåret 2017/2018. Det er stort set samme andel som for de øvrige skoler.

Figur 44. Har skolen benyttet folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde på et eller flere klassetrin i indværende skoleår 2017/18?

Årsagerne til, at forsøgsskolerne ikke benytter § 16 b ligner også årsagerne, som de øvrige skoler angiver. Forsøgsskolerne er en smule mere tilbøjelige til at sige, at de ikke benytter § 16 b fordi de har fået afslag, men med kun 20 besvarelser er procentandelen forbundet med en hvis usikkerhed.

Figur 45. Hvad er årsagen til at § 16 b ikke er benyttet til at afkorte skoledagens længde?

10 METODE OG REPRÆSENTATIVITET

METODE

Dataindsamling

Populationen omfatter alle danske folkeskoler med undervisning på 1. – 9. klassetrin, svarende til 1.077 skoler. Skoler med flere undervisningssteder indgår én gang.

Oplysningerne om, hvornår skoledagen slutter for de enkelte klasser, er indsamlet den 28. august-10. september 2017 med udgangspunkt i klasseskemaer for uge 35 gennem:

1. Et webbaseret spørgeskema, som alle skoler blev inviteret til at deltage i via en e-mail til skolens hovedpostkasse.
2. Søgning på skolens hjemmeside efter om skoleskemaer for samtlige klasser er tilgængelige her.
3. Telefoninterview med skoler, hvor skoleskemaerne ikke er tilgængelige på hjemmesiden.

Spørgeskemaerne er besvaret af en repræsentant fra skolens ledelse, en administrativ medarbejder eller andre, der har overblik over skolens undervisningstid.

Datagrundlag

Datagrundlaget består af oplysninger fra 892 skoler, svarende til 83 % af populationen. I forhold til dataindsamlingsmetoder fordeler oplysningerne sig således:

Tabel 28: Skoler opdelt på dataindsamlingsmetode

Metode	Antal skoler	Procent
Spørgeskema (web/telefon)	652	73,1 %
Hjemmeside	240	26,9 %
Total	892	100 %

For at reducere interviewlængden af hensyn til skolerne, blev der i spørgeskemaet (web/telefon) blot spurgt ind til tre klassetrin på skolen (én i hhv. indskoling, mellemtrinnet og udskoling). Undersøgelsens repræsentativitet er sikret ved tilfældigt at tildele skolerne i web- og telefonbesvarelserne en klasse på hvert trin. I hjemmesidesøgningen er oplysninger om alle klasser på alle trin indsamlet.

Note: Enkelte skoler bryder med den klasseopdelte struktur (eksempelvis i form af aldersintegration eller anden sammenlægning af klasser), men er medtaget i undersøgelsen. Hvis en skole eksempelvis har slået 3. og 4. klasse sammen, indgår besvarelsen på begge disse klassetrin.

BESKRIVELSE AF SKOLERNE OG DERES REPRÆSENTATIVITET

Der indgår som tidligere nævnt 892 skoler i undersøgelsen. Der indgår skoler fra alle landets 98 kommuner. Tabel 28 nedenfor viser skolernes fordeling på de fem regioner.

21 % af skolerne har under ti klasser, 30 % har 10-19 klasser, 34 % har 20-29 klasser, 11 % har 30-39 klasser og de resterende 4 % af skolerne har 40 klasser eller flere.

Tabel 29: Folkeskoler opdelt på region

Region	Stikprøve - Antal skoler	Stikprøve - Procent	Population - Antal skoler	Population - Procent	Difference – Pct.point
Nordjylland	118	13,2%	135	12,5%	+0,7%
Midtjylland	276	31,0%	325	30,2%	+0,8%
Syddanmark	206	23,1%	245	22,7%	+0,4%
Hovedstaden	168	18,8%	229	21,3%	-2,5%
Sjælland	124	13,9%	143	13,3%	+0,6%
Total	892	100,0%	1.077	100,0%	

Repræsentativitet

Med oplysninger fra 83 % af populationen er der tale om et særdeles omfattende datagrundlag. Skolernes regionale fordeling svarer i meget høj grad til skolernes faktiske fordeling i landet (gennemsnitlig afvigelse på 1,0 pct.point).

Den anvendte fremgangsmåde, herunder kombinationen af flere forskellige datakilder, giver desuden grundlag for at formode, at undersøgelsens resultater er repræsentative for alle landets folkeskoler med undervisning på 1.-9. klassetrin.

UDREGNINGSMETODE: KLASSE- OG ELEVTAL PÅ LANDSPLAN

I kortlægningen af skoledagens længde er fokus særligt på skoler og klassetrin med lange skoledage, dvs. undervisning efter 14.00 for klasserne i indskoling, undervisning efter 14.30 for klasserne på mellemtrinnet og undervisning efter 15.00 for klasserne i udskoling. Et andet fokus er, hvor mange skoler og klassetrin, der har afkortet skoledagens længde ved folkeskolelovens § 16 b. Såvel skoledagens længde som anvendelsen af muligheden i folkeskolelovens § 16 b til at afkorte skoledagens længde opgøres begge i antal skoler samt antal klasser. Med afsæt i kortlægningens repræsentativitet og Danmarks Statistiks klassekvotienter, er det ligeledes muligt at aggregere tallene til klasse- og elevtal på landsplan. I det følgende beskrives, hvorledes denne omregning er udført.

Udregning af elevtal i undersøgelsen

Klassekvotienterne per årgang anvendes til at omregne antallet af klasser til antal elever per klassetrin med hhv. lange skoledage og med afkortning af skoledagens længde ved folkeskolelovens § 16 b i 2016 og 2017 (se Tabel 30). Da der ikke er tilgængelige tal for 2017 benyttes klassekvotienterne fra 2016 både til omregning af klasser til elever i 2016 og 2017. Antallet af elever i hver klasse summeres per klassetrin for at få et samlet elevtal med lange skoledage i 2016 og 2017 og et samlet elevtal med afkortning af skoledagens længde vha. folkeskolelovens § 16 b for 2016 og 2017.

Udregning af klasse- og elevtal på landsplan

Som følge af, at kortlægningen er repræsentativ for alle landets folkeskoler med undervisning på 1.-9. klassetrin (se side 61), divideres elev- eller klassetallene med en faktor, der er udtryk svarprocenten på et givent spørgsmål i kortlægningen. Hvis fx 83 % af folkeskolerne har besvaret et givent spørgsmål, så divideres der med en faktor på 0,83 for at aggregere tallene, således de bliver et udtryk for alle landets folkeskoler. Denne manøvre gentages for hvert af spørgsmålene per klassetrin per år. Slutteligt summeres disse tal til et samlet elev- eller klassetal for det givne skoleår.

Tabel 30: Klassekvotienter per årgang
(gennemsnitligt antal elever per klasse)

Klassetrin	2016
1. Klasse	21,6
2. Klasse	21,6
3. Klasse	21,6
4. Klasse	21,7
5. Klasse	21,6
6. Klasse	21,6
7. Klasse	22,3
8. Klasse	21,9
9. Klasse	20,7

Kilde: Danmarks Statistik.

EPINION AARHUS

HACK KAMPMANNS PLADS 1-3
DK - 8000 AARHUS C
T: +45 87 30 95 00
E: SMU@EPINION.DK
W: WWW.EPINION.DK

EPINION COPENHAGEN

RYESGADE 3F
DK - 2200 COPENHAGEN
T: +45 87 30 95 00
E: TYA@EPINION.DK
W: WWW.EPINION.DK

AUSTRIA DENMARK GERMANY GREENLAND NORWAY SWEDEN UNITED KINGDOM VIETNAM